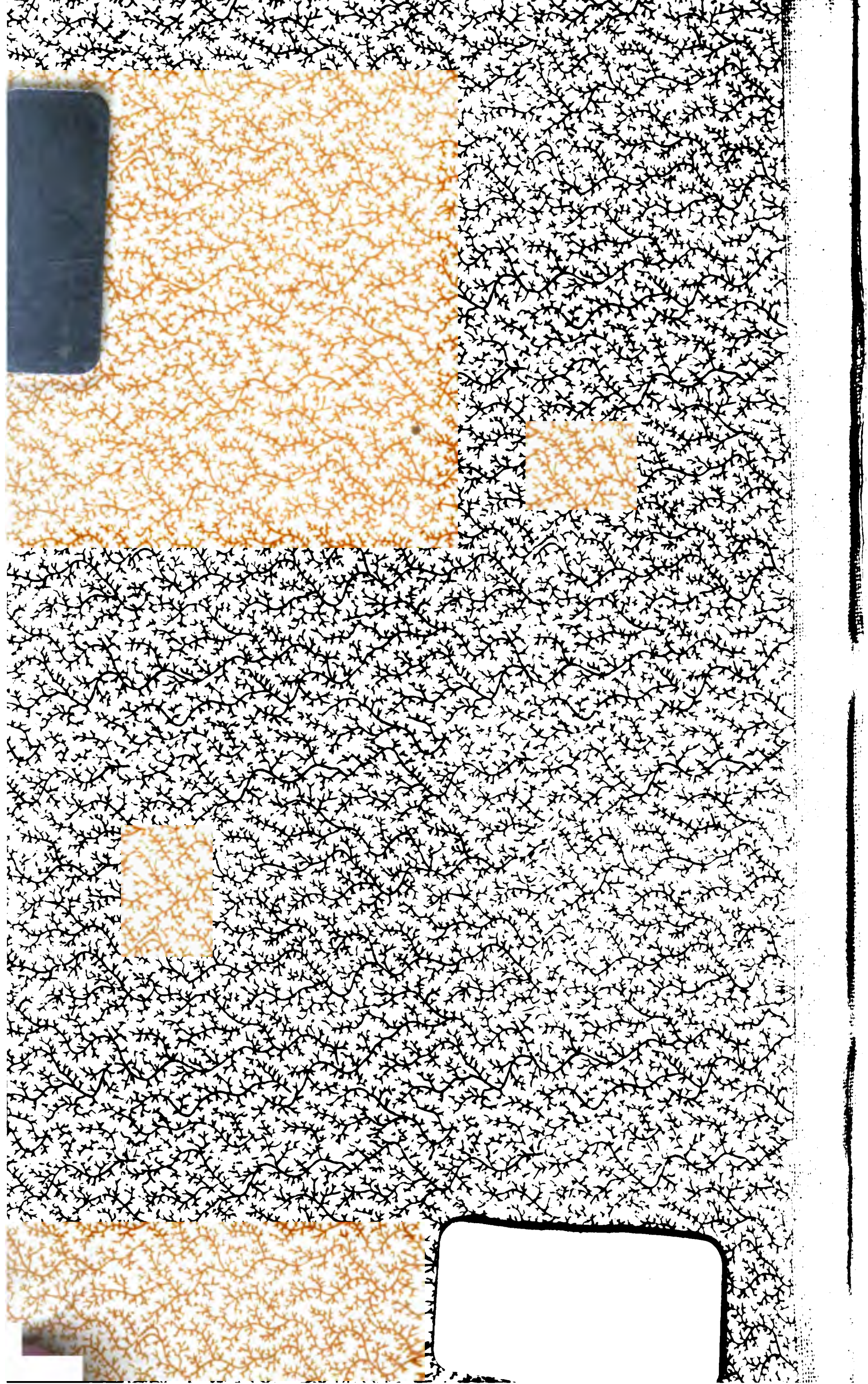
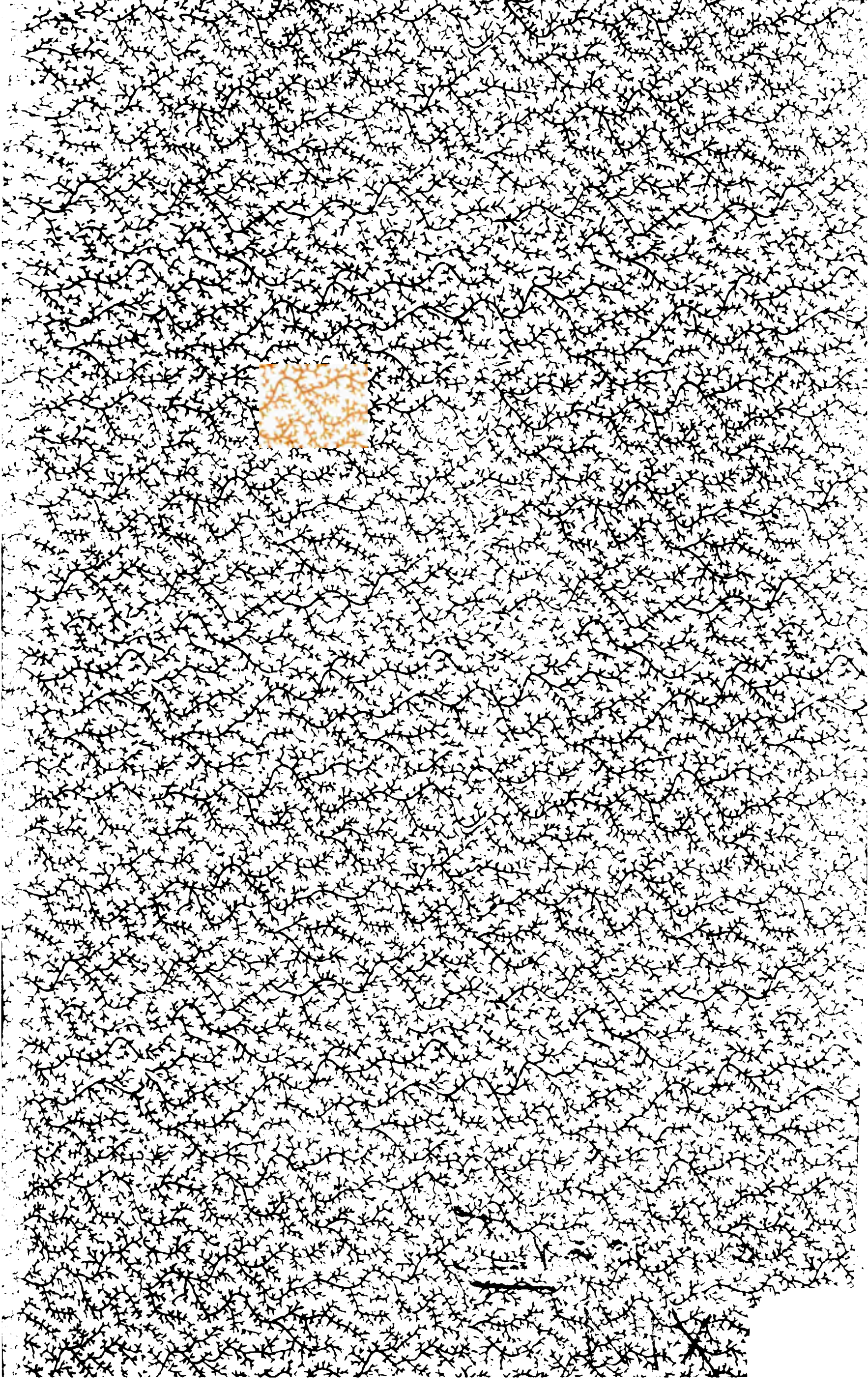

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07590505 3

HOLGER DRACHMANN

DÆDALUS

KØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG
FR. BAGGES BOGTRYKKERI
1900

DÆDALUS

ILLUSTRATIONERNE

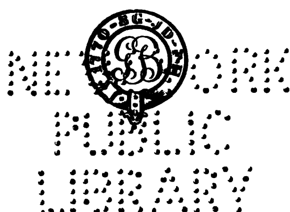
AF

ERIK HENNINGSEN

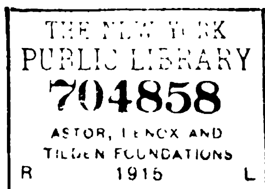
HOLGER DRACHMANN

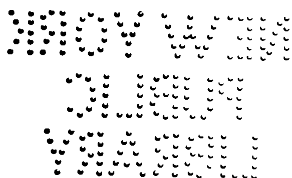
DÆDALUS

FORTÆLLING

KØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG
FR. BAGGES BOGTRYKKERI
1900

Ganske ejendommelig var den Aften. Jeg husker den tydeligt; men Hukommelse er jo ikke blandt de Ting, som Møl og Rust ikke kunne fortære, og jeg skynder mig med at gøre det, som jeg hin Aften hørte, uafhængigt af den blotte Hukommelse alene.

Jeg vilde have svoret paa, at min gamle Onkel, der har trukket sig tilbage fra Embedet, og som lever saa stille og adstadigt ude paa sin Gaard med sine Bøger og sin »Selvtænkning«, at denne sindige og bestandig harmoniske Natur aldrig kunde være kommen i en saadan Bevægelse ved en tilsyneladende saa ligegyldig Bemærkning. Vi havde drukket vor The, og Piberne vare komne frem. »Jeg begynder at blive gammel,« sagde min Onkel. »Og jeg længes snart efter at blive det,« svarede jeg. Han saa' vist paa mig. »Jeg kan ikke lide at høre de unge Mennesker i vor Tid tale saaledes; jeg venter snart at se Slægten komme til Verden med Briller paa

og daarlig Fordøjelse. I min Ungdom« ...; han afbrød sig selv og stoppede Asken fast ned i Pibehovedet. »Oprigtig talt, Onkel; jeg troede aldrig, at Du havde været ung!« — »Ikke det! Saa—aa? Og hvoraf ....« Atter en Afbrydelse, og den gamle Mand lænede sig tilbage i Stolen, og gav sig til at stirre op i Loftet, medens sagte Trækninger spillede om hans Mundvige og Øjenkroge. Vi sad en Stund i den dybeste Tavshed. Paa en Gang fik jeg en Idé. Jeg rykkede min Stol hen foran Onkels, og bankede ham blidt med min Pibespids paa Armen. »Fortæl mig Noget fra din Ungdom; fortæl mig om din første Kjærlighed, Onkel!« Det gav et Sæt i ham, og han stirrede paa mig, som om han vilde spørge mig, om jeg var gal. Jeg stirrede imidlertid igen, og tog ikke mine Øjne bort fra hans, førend jeg havde tvunget ham til at slaa sine ned. Naar en ældre Mand slaar Øjnene ned for en Yngre, er han færdig. Jeg plantede straks Fanen paa Bastionen og begyndte: »I det Hus, hvor jeg som ungt Menneske opholdt mig, var Datteren, en yndig, fin Blondine, en komplet....« »Nej, for Pokker, nej!« og der for et Smil over den Gamles Ansigt. »Du er og bliver en taabelig Dreng; men man kan jo Intet nægte Dig. Hør saa da!« Og min Onkel fortalte.

Jeg var en Snes Aar, eller et Par og Tyve var jeg vel. Jeg havde absolveret dansk juridisk Eksamen med Udmærkelse, var mellem os sagt et kønt og haabefuldt ungt Menneske, og havde Ansættelse som Fuldmægtig hos Herredsfogden i den jydske Købstad, hvor din Fader nogle Aar senere kom i Embede.

Jeg maa bemærke, at jeg stod vel anskreven

hos min Foresatte, Herredsfogden, og heraf fulgte igen, at jeg nød en vis Estime ude omkring i Byen, hvad der jo ikke altid er Tilfældet med unge Fuldmægtige paa Herredsfogedkontorerne. Grunden til min Principals Velvilje laa vel egentlig deri, at jeg aldrig, saaledes som min Forgænger havde gjort, blandede mig i Principalens private Liv. Jeg lod hans Levevis være, som den var. Hvad kom det mig ved, at han snarere, i trofast Selskab med sin Ven Byfogden, søgte Værtshuset end de pæne Familier i Byen, og at han, som Følge af sin ufortrødne Sidden i Klubben om Natten, kun sad meget kort i Retten om Dagen! Ingen af Fogderne var gift, og forudsat at deres Levevis ikke gik for meget ud over deres Embedspligter, var der jo Ingen, som havde Ret til at bebrejde dem Noget. Paa den anden Side vogtede jeg mig vel for at gøre mig familiær med dem, hvad der jo tidt og ofte om Natten var Lejlighed til. Jeg tog imod et Glas, naar de bød mig det, spillede vel ogsaa en Gang imellem et Slag Kort med dem, men holdt mig forresten altid i en passende Afstand. Dette bidrog ogsaa meget til at hæve mig i Folks Øjne ude omkring i Byen, saavel blandt Honoratiores som i Middelklassen, og dersom jeg i det Hele taget havde sat Pris paa at leve det selskabelige Liv, som man kan leve i en lille Købstad, saa var jeg vel endt som Svigersøn enten i en Embedsmands Hus eller hos en eller anden velstaaende Haandværker. Der var saamænd Garn nok ude efter mig!

Jeg holdt mig imidlertid for mig selv; og Grunden ... ja, ser Du, Grunden var netop — laa netop i ...«

»Godt, Onkel; jeg forstaar Dig; men giv nu Historien en passende dramatisk Indledning, som f. Eks.: Det var en Aften i Klubben; Lamperne vare tændte over Billardet, og Herredsfogden havde to Gange i Træk vundet en Karoline, da Johanne, den smukke Opvartningspige, traadte ind ...«

Saa ti dog stille! — Du er fuldstændig paa Vildspor. Men siden Du nævner Klubben, saa vil jeg ogsaa begynde med Klubben. Lamperne vare ganske rigtig tændte over Billardet, og det er saamænd ogsaa muligt, at Herredsfogden havde vundet en Karoline to Gange i Træk, skønt hans rette Force egentlig var Blanche-Polydor. Den tykke Byfoged sad henne paa Divanbænken under Markør-Tavlen og pudsede sine blaa Briller og tørrede sine rindende Øjne. Den lange, sejge Adjunkt ved Katedralskolen bøjede sig hen over Billardet med Tungespidsen hængende udenfor den venstre Mundvig, ligesom en Kommentar til Livius, der gaar udenfor Teksten. Byens to største Købmænd stod i en Krog og gned sig i Hænderne over en flov Historie, der blev fortalt af en flov Probenreuter, og den lille hjulbenede Markør skraalede Pointerne op i Øret paa den laskede Mølleejer, der var døv ved visse Vinde. Der var en Duft af varm Grog og en tæt Tobaksdamp i Lokalet, og det nyttede ikke stort, at de øverste Vinduer vare lukkede op til den stille, varme Sommeraften udenfor. Jeg kom ind ad Døren med de sidste Breve, der vare indløbne paa Herredskontoret, inden Skriverdrengen og jeg lukkede. »Er der Noget af Vigtighed?« spurgte min Foresatte, idet han tog imod den lille Pakke og lod sit Lys tænde henne paa en

Stumtjener i en Krog, hvor han plejede at afgøre sine »løbende Forretninger«. Jeg viste ham et besynderligt, firkantet Brev med en Mængde Lakklatter og stilet: »Til Byens vise Raad, By- og Herredsfogderne i N.« Principalen greb Brevet, og ikke saa snart vare hans Øjne løbne ned over Siderne, førend han udstødte et lydeligt Hallo! og kastede det hen til sin Ven med de

Ord: »Læs højt, Bor'mester! Det er Dig, der har Forrangen.« Byfogden fik sine Briller paa, vendte Ryggen til Lampen og læste:

»Velvise Raad, Borgmester, By- og Herredsfoged i N.! I Videnskabens Navn, i Kunstens og Himlens Navn, og i mit, Undertegnedes eget Navn ansøger jeg om Tilladelse til den førstkommende Søndag Eftermiddag at maatte paa Byens Torv fra Gæstgivergaardens Kvist foretage den Flyverejse i den af mig opfundne Flyve-

maskine, som jeg nu i mange Aar og under mange Uheld og Forandringer har arbejdet paa at faa i Stand til Videnskabens og Kunstens Forherligelse og til en liden Indtægt for mine Udlæg ved en passende Entré, som nærmere skal blive bekendtgjort. I Ærbødighed: Mario, Sebaldus Vinninge, Markledshusene pr. N.«

En skraldende Latter fulgte paa denne Oplæsning. Om det saa var den lille, hæslige Markør, tillod han sig at stemme i med.

»Hvad Fanden er dog dette?« gispede Byfogden, hvis Astma havde indfundet sig tilligemed Latteren og nu næsten truede med at kvæle ham.

»Ja, hvad er det?« gjentog de Alle i et samlet Kor, og Herredsfogden vendte sig til mig, og spurgte, om jeg vidste nogen Besked om denne Flyvekunstner.

Jeg søgte saa godt det lod sig gøre at dække min Forlegenhed; thi, oprigtig talt, jeg vidste nogen Besked om denne forunderlige Mand, der havde lavet sig en Flyvemaskine, og saaledes var indtraadt i Rækken af de Ulykkelige, hvis Forhaabninger ere knyttede til perpetuum mobile'r, de Vises Sten etc. etc. — Jeg havde rent tilfældig paa en Spadseretur udenom Byen truffet paa denne Mand. Jeg sværmede maaske den Gang mere for Originaler end nu; han interesserede mig, saa meget er vist, og desuden havde han en Datter, som ... nok sagt, jeg havde været hos ham adskillige Gange, lyttet til hans Forklaringer om Faldhastighed, Luftens Bærekraft og anden halvvidenskabelig Plukkemad; jeg havde beundret hans Maskine og navnlig beundret hans Datter; — ak ja! det forunderlige

Barn; jeg ser hende endnu for mig, saadan som hun ...

Glem ikke, Onkel, at Du er i Billardværelset, og skal søge at undgaa en Forklaring overfor Herredsfogden! tillod jeg mig at afbryde ham.

Du har Ret, der skal være Orden i Tingene. Nuvel da, jeg sagde saa lidt som muligt; men i det, jeg sagde, søgte jeg at lægge et godt Ord ind for Manden.

»Aa, det er ham, den gale Blikkenslager, Kjedelflikkeren eller hvad han nu er!« raabte min Principal; »jeg troede, at han var væk fra Herredet for længe siden.«

Adjunkten, der aldrig lod Lejligheden til en lille Spydighed gaa tabt, bemærkede, idet han tog Sigte paa Billardet, at det var rart at høre, hvor god Besked Øvrigheden vidste om Borgernes Anliggender.

»Borgerne!« fór den hidsige Byfoged op,« »Borgerne, siger De! som om saadant noget Taterpak og Tyvetøj kunde regnes blandt Borgerne! Men jeg skal undersøge den Sag nøjere; her skal ingen Tilladelser gives til Optøjer og Uordener! Byen skal renses — hører De, Hr. Adjunkt, r e n s e s for alle daarlige Bestanddele. Gudsdød, her er dog Øvrighed endnu i Landet!«

Adjunkten, der i sin Egenskab som Byraadsmedlem en Gang havde modtaget et Mistillidsvotum i Anledning af en forsømt Rendesten, bed i sin Ærgrelse næsten det halve af den udhængende Tunge. Den laskede Mølleejer grinede, Købmændene og Probenreuteren ligesaa, og de to Fogder kom herved i saa godt Humør, at jeg vovede paany at omtale min Klient. Jeg gjorde opmærksom paa, at der aldrig var ført nogen

Klage over Manden i Markledshusene, at han naturligvis var fattig, at hans Eksperimenter rimeligvis havde kostet ham meget mere, end han havde Raad til, og at man dog gærne kunde unde Stakkelen den Fortjeneste, der kunde komme ind ved »en passende Entré«.

Den lille, oppustede Byfoged skelede hen til mig, idet han tømte sin varme Grog og smækkede med Tungen paa en højst anstødelig Maade. — »Man skulde næsten tro,« hvæsede han, »at De selv skulde have en Part med af »den passende Entré«. Pas paa din Fuldmægtig,« raabte han til sin Ven; »om lidt flyver han bort med Vildgæssene!«

Jeg lo pligtskyldigst ad denne overordentlige Vittighed. De Andre stemmede i med, og den mere joviale Herredsfoged kom mig til Undsætning med en Antydning af de ubetalelige Løjer, det vilde være, at se Mester Flyvekunstneren hoppe paa Tagryggen som en Storkeunge. Byfogden gryntede og bød Snus rundt, hvilket altid var et godt Tegn. — »Ja ja,« bekvemmede han sig endelig til at indrømme, »vi kan jo tænke derover. Lad os nu først faa vores »Jakob«; Købmand Villumsen skylder mig Revanche fra igaar.«

Jeg vidste af Erfaring, at enhver alvorlig Diskussion hermed var afbrudt. Jeg maatte være tilfreds med det indvundne Resultat, hvor svævende det endogsaa kunde være. Da jeg ikke følte nogen særegen Opfordring til at overvære Fogdernes Spilleparti, saalidt som til at bryde en Lanse med den slagne Adjunkt paa Billardet, listede jeg mig ubemærket ud ad en Dør og ud i Klubhaven.

Det var Aarets skønneste Tid. De lyse Nætter vare paa deres Højdepunkt. Blændet af Lampelyset derinde fra Klubværelset stod jeg nogle faa Øjeblikke for at orientere mig, inden jeg valgte en Vej gennem en af den gamle Klubhaves tætbevoksede Gange. Der var en stor Græsplæne med Blomsterrabatter lige udenfor Havedøren, Valnødde- og Lindetræer paa hver Side af Plænen. I det aabne Rum mellem disses Grene straalede Sommernattens Himmel ligesom et blankt Skjold. I den nederste Ende af Skjoldet anedes nogle stærkere Farver, rosarødt og orangegult. Det kunde være Virkninger af den Sol, som var gaaet ned, og det kunde være Antydninger af den Sol, som vilde staa op. Højere til Vejrs forsvandt al bestemmelig Farve; nogle fine, graalige Skystriber svømmede lige over Hovedet, og syntes paa jordisk Vis at ville erklære sig imod den fuldstændig rene Harmoni i Zeniths vidunderlige Verden: Stemningen, saaledes som den gød sig ned fraoven over alle nære og fjærne Genstande, maatte snarere fordre Musikens end Farvens Sprog, for at kunne udtrykkes forstaaeligt. Musik var Alt omkring mig, et dæmpet, bølgende Tonevæld, og heri blandede sig Træers, Buskes og Blomsters krydrede, bedøvende Aande. Jeg snappede efter Vejret, jeg skælvede, jeg følte mig overgivet Midsommernattens Trylleri paa Naade og Unaade. — Jeg gjorde nogle Skridt fremad, og stansede atter. Det forekom mig, at en Skygge, en Skikkelse, noget ubestemt Noget gled ud fra Buskene paa den anden Side af Plænen, og nærmede sig et af de oplyste Vinduer i Klublængen. Jo, ganske rigtig; der stod en Skikkelser derhenne og kiggede ind ad den ne-

derste Rude. Jeg kunde se Hovedets Form aftegne sig mod Ruden. Jeg bøjede mig frem og kaldte ganske sagte: Marna! Er det Dig, Marna? Hovedet forsvandt; Skikkelsen dukkede sig ned langs Muren og fór med hurtige, lydløse Bevægelser tilbage over mod Buskene. Jeg hørte Lyden af Grene, som skiltes ad og klappede sammen, og førend jeg ret kunde bestemme mig for, hvad jeg vilde vælge, enten at blive eller følge efter, slog Havelaagen i med et lille Smæk. Det var hende, Flyvekunstnerens Datter. Denne Hovedform kendte jeg altfor godt; denne Maade, hvorpaa Haaret var bundet op i en Knude og stukket ind under et lille, trekantet Tørklæde, hvis Snip viftede ud fra Nakken som en Standart, der bliver baaren frem imod Vinden! Men hvad vilde hun her? hvorfor kiggede hun ind ad Ruden? og havde hun kendt mig? — Jeg gik hurtigt ned ad den lange, snoede Gang, aabnede Laagen og stod ude i Kirkegyden, et snævert, saa godt som ubeboet Stræde, hvis Fortsættelse, Vognmandsvænget, løb ud til Udkanten af Byen, og saaledes netop var den korteste Vej til Markledshusene. Jeg vilde naturligvis ud til Markledshusene. Men hvordan det nu var eller ikke var: jeg var ubestemt og urolig. Virkede Midsommernatten altfor betagende paa mig? Jeg véd ikke; jeg var et Stemningsmenneske den Gang; Alt virkede paa mig, og Synet af Marna dér uden for Vinduet bidrog just ikke til at gøre mig roligere. Jeg gik op ad Kirkegyden, og jeg tænkte ved mig selv: Hvad om nu Fogderne vidste, hvor Du gik hen; hvad om nu Kancelliraadens Damer der omme i Storegaden anede, hvem Du gik og tænkte paa; hvad om

den lille vimse Doktor, der altid løber med Bynyt, hvad om han nu saa' mig her og gættede sig til, hvor min Vej gik hen? — Jeg følte, at jeg blev rød; jeg skammede mig over min Fejghed, men den gik ikke over alligevel. Pludselig hørte jeg hurtige, lette Trin bag mig. Jeg vidste, hvem det var, førend jeg havde vendt mig, og da jeg havde vendt mig, og da jeg havde sagt: Marna! følte jeg atter denne Usikkerhed og Forlegenhed komme over mig, blandet med den Fejghed, som jeg ønskede tusind Mile borte, men som alligevel var der, og som gav mig en Holdningsløshed og Kejtethed, som jeg ubetinget havde fordømt hos en ung Mand, hvis jeg havde læst om den i en Bog.

God Aften, Marna! sagde jeg. Du gaar alene her? — Du var — jeg troede, Du var inde i Haven; — det er dog en mageløs dejlig Nat!

Marna gik ganske rolig og fuldstændig tavs ved min Side, dog saaledes, at hun næsten var et Skridt forud for mig. Om det var hende selv, der holdt denne Afstand, eller om det var mig, der magede det saa, skal jeg lade være usagt.

Jeg var paa Vejen ud til Jer! jeg kom just nu fra Klubben, og — jeg syntes, at der var En udenfor Vinduet. Men hvad gaar der dog af Dig, Marna? Er din Fader bleven syg? Hvorfor er Du saa tavs?

Marna svarede ikke, men forstærkede sine Skridt. Hun var snart et Stykke i Forvejen, og da vi netop skraaede over en af de større Gader, lod jeg hende beholde sit Forspring. Jeg tænkte stadig paa Doktoren. — Oppe i Vognmandsvænget indhentede jeg hende. Faren for at møde Bekjendte var her saa godt som ovre.

Vil Du tillade, at jeg følger Dig? spurgte jeg med et Stænk af spydig Betoning. Jeg vilde dække min egen Svaghed med et Angreb. Mændene ere dog, naar Alt kommer til Alt, uforskammede Sofister.

Marna vedligeholdt sin Tavshed; jeg lod fornærmet.

Vi vare nu udenfor Byen. Der laa Kirkegaarden med sit efeubevoksede Stengærde, med sine to hvidkalkede Portpiller, hvor to kolossale Taarekrukker i Gips skuede ned paa den Indtrædende. Det duftede stærkt, narkotisk fra Træ- og Buskplantningerne derinde, fra Blomsterne i »Kommuneanlæget« og fra Blomsterne paa Gravstederne. Vi kunde skyde Genvej over Kirkegaarden, og vi kunde gaa udenom. Jeg foreslog det Første; Porten stod altid aaben og vi gik ind. Jeg tog Marnas Arm; hun lod mig beholde den, men den hvilede koldt og umeddelsomt i min; ikke som hin Aften, da vi sidst havde spadseret omkring udenfor Markledshusene paa Hedestrækningen, hvor de spredte, forkrøblede Naaletræer bøjede sig frem for at høre vor hviskende Samtale.

Sig mig dog, Marna, hvad gaar der af Dig i Aften? — Hun drog Armen bort og satte sig ned paa en af disse store, flade Gravstene, der hvile som et tungt Dæksel paa de stakkels Hensovede, og synes at ville give Domsenglen Noget at bestille, naar Opstandelsens Time slaar. Jeg har faaet Grus i mine Sko! sagde hun; vent lidt! Og hun tog Skoen af, rystede den og strøg sig med Haanden under Fodbladet. Jeg satte mig ved Siden af hende. Sommernatten hvilede med sin dybe Stilhed over Alt. Jeg hørte Gruset rasle

ned paa Jorden. Jeg hørte Pigens hurtige, korte Aandedræt. Hun lod ikke til at have Hast med at rejse sig igen. Jeg kendte det korte Aandedræt. Det forunderlige Naturbarns Sind var i Oprør over Et eller Andet, som vilde frem, vilde

forme sig til Ord, men ikke kunde overmestre Opbrusningen derinde.

Jeg slog min Arm om hendes Liv, og søgte læmpeligt at drage hende ind til mig.

Nej, nej, raabte hun, og stødte mig hæftigt tilbage. De vil Ingenting, Ingenting gøre for os; og De skammer Dem ved os, og De har

talt — De har sagt om mig ...! og hun brast i lidenskabelig Graad, og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

Jeg følte en Del af Bebrejdelsens Rigtighed. Det er saa sjældent, at man overfor en Anklage har fuldstændig rent Brød i Posen. Men jeg var mig min Uskyldighed bevidst i den større Udstrækning, hun gav Klagen. Jeg gjorde, hvad man gør ved en saadan Lejlighed. Jeg tog først hendes ene Haand og indrømmede min Svaghed. Hun rystede paa Hovedet og græd. Saa tog jeg begge Hænderne og fortalte saa sammentrængt som muligt om Brevet i Klubben, og om hvor vidt jeg var kommen med Byfogden. Hun lod mig beholde Hænderne og græd ikke længer; men Hovedet var bortvendt. Saa spurgte jeg hende ud om det sidste Punkt, hende selv og om hvad jeg skulde have sagt om hende. Hun drejede Hovedet rask imod mig; jeg saa' hende ind i de store, mørke Øjne; de saa' i det dæmpede Halvlys endnu større og mørkere ud end sædvanlig.

De har sagt om mig ... det og det og det ...! Der kom en hel Ramse i rivende Fart, sydlandsk hæftigt udtalt, om en Pige, der tjente i en af de Familier, hvor jeg af og til kom, og som havde givet en Historie til Bedste om mig, om hvorledes jeg havde underholdt Selskabet paa Markledshusenes Bekostning.

Historien var fuldstændig opdigtet. Jeg drapperede mig i min Uskyldigheds Kappe, eller rettere i min Forsigtigheds. Jeg skulde visselig nok have taget mig i Agt for at aabenbare for noget Menneske i Byen, end sige for en Familie-

kreds, det Forhold, hvori jeg stod til de mystiske Beboere af Markledshusene.

Stakkels Marna — havde jeg nær sagt. Men nej, hun var ingen Stakkel. Hun havde vistnok ikke tilstrækkelig psykologisk Sans til at opdage min Uskyldigheds egentlige Grund; men den Psykologi kan man ogsaa undvære. Hun hørte mit Forsvar, hørte k u n Uskyldighedens Stemme deri, og hun trykkede min Haand, og vi rejste os. Min kære Neveu, af de Kvinder, der have den Svaghed at elske os, ere altid de de lykkeligste, som kende os mindst.

Vi rejste os. Jeg havde Armen om hendes Liv, og vi spadserede saaledes videre over Kirkegaarden til det lave Gærde paa den nordlige, modsatte Side. Jeg sprang først over og stillede mig nede ved Grøftekanten mellem de frodige Skarntyder for at tage mod min Ledsagerinde. Hun stod oppe paa Gærdet og bad mig med sin dybe, rolige Stemme gaa til Side; hun kunde godt springe uden Hjælp. Jeg protesterede og strakte Armene ud. Saa sprang hun; men hun havde givet Springet en skæv Retning for at undgaa mig. Jeg opfangede hende kun med den ene Arm, blev hvirvlet rundt, gled ud, og der laa vi begge paa Grøftekanten i det dugvaade Græs og blandt Skarntyderne. Hun var paa Benene som et Lyn, stirrede et Øjeblik betuttet paa sin klodsede Kavaler, og brød ud i en høj, overgiven Latter som et Barn. Det lille Uheld slog øjeblikkelig Lystigheden fast hos os. Borte vare de gensidige Forklaringer, mine om hvad jeg havde udvirket til Flyvesagens Gavn, hendes om Besøget i Klubhaven med Hensigten at opdage min formentlige Træskhed. Hun lo og

klappede i Hænderne. Jeg maatte formelig tysse paa hende, for at ikke Larmen skulde blive hørt for langt bort i Nattens Stilhed. Hun lo kun saa meget des stærkere, og spurgte mig paa sin henrivende naive Maade om, hvad jeg tænkte, at de »fine« Damer i Byen vilde sige, naar de havde set mig ligge i Grøften med Markledshusenes Marna. Hun talte om dette Spring og denne Grøft og denne Marna saaledes, som kun Uskyldigheden kan tale om de Genstande, som Snerperiet i vore Selskabssale er altfor tilbøjeligt til at give Tvetydighedens Anstrøg. Jeg erindrer en Ordsprogsleg i et Selskab, hvor alle Damerne pligtskyldigst vendte sig rødmende om, fordi en Herre var saa ubehændig at komme til at sidde paa Skødet af sin Dame. — Marna lo og spurgte mig med skælmsk Deltagelse, om jeg havde stødt mig, og saa fór hun ud over Marken, idet hun raabte til mig, at jeg skulde »tage« hende.

Tage hende! Det var ikke saa let en Sag. Hun fór afsted som en pludselig, uformodet Hvirvelvind i den stille Sommernat. Jeg hørte Klæderne bruse om de slanke Lemmer; hun sprang som et Raadyr, som et Kid. Jeg bagefter. Ud over Bymarkerne gik det, over Skellet, ind hvor Heden begynder. Og der stansede hun pludselig, der, hvor Vejen skyder sig sandet og besværlig forbi lave, forkrøblede Buske og forhutlede, i Væksten kuede Naaletræer. Jeg løb hen til hende, greb hende i mine Arme og raabte: »Nu har jeg Dig; denne Gang slipper jeg Dig ikke.« Men hun vendte sig alvorlig imod mig og lagde Haanden tyssende over min Mund, og pegede frem for sig mod

en lille Klynge Smaahuse ved Foden af Hedebakken. Mørk løftede Bakken sig op imod Luftens milde Glans. De hvidkalkede Huse kunde akkurat skimtes ved Bakkens Fod. Sandvejen, som førte derhen, slugtes af Lyngens dybe, sortviolette Tæppe. Der skinnede et enligt Lys i et af Husenes Gavle. Mod dette Lys pegede Pigen ved min Side. Tys! sagde hun. Nu sidder den stakkels Fa'r derinde ved sit Arbejde. Han har maattet vente længe paa mig. Og hvilken Besked skal jeg nu bringe ham? Da jeg gik ud, lod jeg ham ikke mærke Noget til, at jeg ikke troede paa Dem. Nej, tværtimod; jeg sagde, at De vistnok havde udrettet Alt paa det Bedste for ham. Stakkels Fa'r, han har været saa urolig hele Dagen, siden han sendte Brevet til Herredsfogden. Han tror saa fuldt og fast paa, at De vil hjælpe ham. Jeg forstaar mig jo ikke paa det med hans Flyvekunst. Men jeg véd, at der ikke er nogen saa kløgtig Mand til i Verden som min Fa'r. Hvad han dog har udfundet! De kender ikke alle de Ting, han har lavet. Men han har altid manglet Penge, siger han, til at gøre det hele godt med. Og nu maa han have denne Tilladelse. Hvad skal vi sige til ham?

Det sidste »vi« var betonet paa hin for en ung Elsker saa smigrende, pirrende Maade. Ja, Enhver, der har elsket paa den fantastiske, taabelige Vis, som jeg den Gang, kender nok dette »vi«, véd nok, hvorledes det lyder i en ung Fusentasts Øre, véd nok, hvorledes det jager ethvert koldsindigt Ræsonnement paa Flugt, aner, hvilke Broer der bygges derover, hvilke Kasteller der taarnes i Vejret derfra,

Kasteller, der springe i Stykker som en Sæbeboble. — Men skinnet har dog Boblerne, og Kastellet var dejligt at bo i, saa længe til Værten sagde op. Ak ja ...!

Her sukkede min gamle Onkel, og trillede mekanisk sit Piberør mellem Hænderne. Jeg saa' paa ham; jeg begyndte at misunde ham hans Erindringer. Men jeg sagde ikke Noget.

Saa vedblev han:

Det forunderlige Barn var helt forandret. Den overgivne Lystighed var brat forsvunden. Den bløde Sørgmodighed, denne Livsjublens ægtefødte Tvillingsøster, havde indtaget den vakante Plads. Et ægte Sydens Barn! Og dette Barn holdt mig nu fast omslynget. Nu var det hende, der holdt mig. Hun betroede sin Sorg til mig, sin Bekymring for Faderen; hun paalagde mig atter at skaffe hendes Fader den Tilladelse, som han satte alt sit Haab til. Hvis han havde været Verdens største, miskendte mekaniske Geni: hun kunde ikke have talt Videnskabens Sag varmere end den stakkels Flyvekunstners forrykte Ides. Hun ræsonnerede slet ikke over Ideen. Hvad forstod hun sig paa de mekaniske Love. Det var Faderens Ide, Faderens Sag; det var hende nok. Hun overvurderede min Indflydelse. Jeg var Herredsfogdens Fuldmægtig, en integrerende Del af Embedet, af Magten i Staten. Jeg voksede; jeg blev et Stykke af Staten, Staten selv, Forsynet. Videre kunde jeg ikke komme. Men paa denne Plads blev jeg ogsaa staaende. Og op imod Forsynet lænede hun sit smukke Hoved, og allerhøjstsamme Forsyns Ryg omslyngede hun med sin bløde, sitrende Arm. Stakkels Barn!

Hun elskede dette Forsyn og troede blindt derpaa. Og jeg bar mig ad som Spanierne i Mexiko. Jeg spillede Forsynsrollen upaaklageligt, og lod mig tilbede allernaadigst af det vilde Naturbarn. Nej, det var dog ingen Rolle, jeg spillede, idetmindste ikke mig bevidst. Man er dog ikke ganske fordærvet, naar man er to og tyve Aar;

paa min Tid var man det idetmindste ikke. Jeg var smæltet, opløst, udskilt i alle mine Bestanddele af al denne Ømhed, denne absolute Hengivelse fra en ung, skøn, varmblodig Kvindes Side. Og vi vandrede Arm i Arm hviskende videre hen over den ujævne Lyngvej. Ujævnhederne nødte os uophørligt til at slippe og atter knytte det Tag, der saa fortroligt omslyngede os. Det maa have set pudsigt ud for en Uvedkommende, disse ufrivillige, halvsnublende

Bevægelser, der hvert Øjeblik skulde reguleres; denne Slippen og atter Griben af Arme, der saa gærne vilde være sammen. Jeg erindrer senere i mit Liv at have set et ungt, nyforlovet Par spadsere paa denne Maade hen over en knudret Lyngfælled. Jeg smilede, idet jeg gik forbi; men de lagde aldeles ikke Mærke til min Eksistens, men hoppede og snublede videre med hævede og sænkede Hoveder som et Par unge Skader. Og hvor de vare lykkelige!

Jeg nævnede Ordet: forlovet! Du véd, kære Ven, at jeg aldrig har været gift, ja aldrig en Gang gjort Forsøg derpaa: altsaa heller ikke været forlovet. Jeg kan ikke af egen Erfaring tale med om disse sanktionerte Tantaluskvaler, og jeg tier, ærligt talt, helst stille derom. Mellem Marna og mig var der ikke talt et Ord om Beskaffenheden af vor Forbindelse. Vi havde set hinanden og fundet Behag i hinanden. Ingen Ringe, ingen Bordproklamation med Skaaltaler, ingen Visiter med grøngul Ærgrelse hos Nabomadamens syv Døtre. Tyst, skjult, dækket af Nattens Slør, det samme Slør, som laa over Julies Pande, havde vor Kærlighed udviklet sig. Sandelig, jeg var ingen Elskovens Helt, ingen Livs- og Døds-Karl som Romeo; jeg var en stakkels skrøbelig Fuldmægtig paa et Herredskontor i en jydsk Ravnekrog. Men om Synd vil jeg ikke høre tale. Hvis jeg har begaaet Synd i denne min Forbindelse, saa tager jeg idetmindste Synden med mig i min Grav uden at have dækket den over med et senere Fornuftpartis tyndslidte Kappe. Jeg har suget mit Ungdomslivs Sødme ud af denne min Kærlighed; den har været mig hellig; om dens

Braad har stukket mig senere, kommer Ingen ved. Jeg véd, at hvad jeg den Gang gjorde, var naturligt, forstaaeligt og i Samklang med den Unges Sind. Jeg véd lige saa vel, at jeg var svag, holdningsløs, ængstelig; at Marna fuldstændigt overstraalede mig, som Kvinderne altid i den Slags Forhold overstraale Mændene. Dette er min Ydmygelse, dette har vel været min »Straf«. Men derigennem har jeg ogsaa beholdt min Respekt for Kvinden, til Trods for al den Lavhed og Svaghed, jeg senere har set og hørt. Og i denne min Respekt turde jeg muligvis adskille mig fra Eder, I gode, unge Mandfolk, I Tidens skeptiske Stiklinger, dobbelt reflekterte for og bag, og med den blaserte Ironi til Hovedprydelse! — Og nu Marna! Naturbarnet, hun, som var kommen, Gud véd hvorfra, med sin halvgale Fader, med sin Opdragelse mellem Flyvemaskiner og Lyngbakker? Ja, min kære Neveu, Du har jo hørt, hvorledes hun var. Hun holdt af mig: voilà tout! Hendes Kærligheds-Katekismus laa i en eneste Sætning, i en Ytring af hendes smukke Læber netop en af de foregaaende Aftener. Jeg havde spurgt hende paa unge Elskeres sædvanlige, vaasede Maade, om hun ikke syntes, det var underligt, at jeg gik her saaledes ved hendes Side, og om hun nu ogsaa virkelig kunde holde af mig, og hvad hun i Grunden tænkte om mig osv. osv. Hun fæstede da sine store, sorte Øjne paa mig og sagde: »De er mild og venlig mod Fa'r: hvad skulde jeg da tænke om Dem andet end Godt? De er god og køn og siger, at De kan godt lide mig: hvorfor skulde jeg da ikke holde af Dem? Og saa trykkede hun min

Haand, og der kom en fugtig Glans i hendes Øje, som jeg umuligt kunde modstaa, og som gjorde mig endnu mere fortumlet i Hovedet, end jeg var i Forvejen. En enkelt Gang imellem slog hun selv paa de »fine« Damer i Byen; og ved en Lejlighed, hvor hun mente, at jeg var gaaet hende forbi om Dagen paa Gaden uden at have villet se til hende, kom der et lignende Udbrud som hin Aften paa Kirkegaarden. Men det var kun rent forbigaaende Luner. Reglen var, at hun slet ikke — ægte kvindeligt — tænkte over den Slags Ting, eller nogen Slags overhovedet, undtagen at jeg var »god og køn«, god i Forholdet overfor hendes Fader, køn i Forholdet overfor hende.

Og jeg lod det vedblive saaledes. Jeg lod mig bære med af denne Strøm uden at spørge mig selv, hvor langt og hvor længe. Hendes vekslende Væsen, det Hemmelighedsfulde ved det Hele, Sommernætterne, det at jeg maatte skjule og vogte paa mig selv, Alt hvad der kan pirre og fængsle et ungt, modtageligt Gemyt, Alt snoede sig som en Kæde om mine to og tyve Aars Sanser, og jeg viklede mig tættere og tættere ind i Kædens Ringe. De vare lette at bære: det var Rosenlænker, Roser i Knop, vædet af Sommernattens Dug, bestraalet af dens milde, bløde, fantastiske Skær!

Og saa naaede vi da Markledshusene. Hendes Hjem laa lidt afsides, vel et godt Bøsseskud fra de andre Smaabygninger. Huset var et almindeligt Husmandshus at se til. Der var et lille forsømt Stykke Jord, et lille forsømt Stykke Have eller saadan noget Lignende foran; jeg husker det ikke længer. Jeg erindrer kun,

at man altid havde et øde, forladt, skaldet Indtryk, naar man stod ved Markledshuset. Der var maaske i det Højeste nogle kummerlige Kartoffelrækker udenfor, som udaandede deres ramme, jordslaaede Lugt. Heden løb lige op til Huset med sit store, mørke Bølgehav, eller rettere, Huset laa som en Ø i Lynghavet. Lyset fra Gavlvinduet faldt ud paa de rødbrune Dønninger, og gled skævt op ad noget Plankeværk, der formodentlig skulde betegne Grænsen for den tilliggende Jordlod. Intet var dyrket rundt omkring, Alt forsømt, overladt til sig selv. Og henvist til at staa paa sine egne Ben, eller falde under Forsøget, gled Kulturen omkring Huset uden synlig Modstand ud i den store Hedes altopslugende Flade.

Saa ofte jeg havde staaet her, havde jeg gentaget for mig selv nogle Ord af en gammel skotsk Romance:

Og Pigen med den mørke Lok
Hun drejer Hjulet paa sin Rok;
Det snurrer langt, langt, langt
Ud i Heden.

Uden at jeg for Resten nogensinde kan huske at have set Marna spinde.

Da vi var nogle faa Alen fra Huset, trak Marna sin Arm til sig, og fløjtede eller snarere hvislede mellem Tænderne. En glad Bjæffen og en sælsom Klapren lod sig høre, og et Øjeblik efter kunde vi hilse paa den lille Familles Udenomsmedlemmer, Visto og Pultram. Visto var en ung Pudel, sort som Natten, venlig som Morgenstjærnen. Den fór op ad Marna, snu-

sede til vore Hænder, peb og bjæffede og viste sig overordentlig henrykt, da dens Herskerinde tog den i sine Arme og trykkede den til sig som et lille Barn. Saa baskede og klaprede det foran os. Det var Pultram, en gammel, halt Stork, der rejste sin lange Hals i to, tre Tempoer, spærrede Næbet op paa vid Gab og rallede med Tungen i Svælget.

God Aften, Visto! God Aften, gamle Pultram! Har Fa'r ventet længe? Har I faaet Noget at spise? — Hun smaasnakkede med Dyrene paa sin kammeratlige Maade, medens hun skød Klinken fra Uddøren og tændte Lys i Forstuen. Da dette var gjort, vinkede hun mig indenfor, lukkede begge Halvdørene og satte Krog for.

Du stænger jo, som om Du vilde beholde mig med det Samme! henkastede jeg spøgende.

De maa snakke rigtig meget med Fa'r i Aften. Han gaar ikke i Seng for det Første.

Jeg vilde, oprigtig talt, heller snakke med Dig, Marna!

Hun saa' ganske alvorligt spørgende paa mig: Ikke tale med Fa'r?

Jo vist, naturligvis, men ... Du er saa smuk i Aften, Marna. Sæt det Lys fra Dig! Lad mig blot sige Dig tre Ord!

Ja, siden. Gaa nu ind til Fa'r!

Giv mig ...!

Hvilket?

Giv mig et ...!

Hun fæstede sine Øjne spørgende paa mig, og Haanden med Lyset sænkede sig lidt. Skyggen fra Hagen op imod Underlæben blev mørk og dyb, og den store Mund med de røde, aabent-

staaende Læber og de hvide Tænder saa' endnu friskere ud end ellers. Den finttegnede, svagtbuede Næse bevægedes af en næsten umærkelig Trækning. Skyggen fra Øjelaag og Vipper kastedes op imod Brynet, og Øjet blev større og større og dets Glans stærkere og stærkere. Men underligt nok: trods Glansen saa' Øjet næsten dødt ud i dette Øjeblik. Det stirrede ud i det tomme Rum, indtil Fugtighed kom og lagde sig over det Stirrende i Blikket. Saa skød hun hastigt med Haanden de mørke Lokker bort fra Panden, og idet Tørklædet over hendes Bryst hævede sig under et dybt Suk, sagde hun næsten hviskende og uden at se paa mig:

Hvad var det, Du sagde?

Det fór igennem mig, dette »Du«. Denne fortrolige Benævnelse, men endnu mere det sælsomme Blik slog mig med Bevidstheden om, at jeg var meget længer fremme, end jeg selv vidste, maaske selv havde villet. Jeg følte, at min Arm begyndte at skælve, og at min Aande blev varm. For dog at gøre Noget, rakte jeg Haanden ud og tog ved Pladen paa Lysestagen. Flammen dirrede og flakrede. Hun saa' paa mig.

Giv mig et Kys, Marna!

I det Samme aabnedes Døren ind til Sideværelset. Pudelen sprang op fra Gulvet med et lydeligt Bjæf. Vi fór fra hinanden; Marna med Stagen i Haanden. Den gamle Flyvekunstner stod i Døren.

Jeg vendte næsten forskrækket mit Ansigt imod ham.

Han havde øjensynligt Intet bemærket.

Naa, er det Dig, Marna! God Aften, Hr.

Fuldmægtig! Visto, rolig! Rolig, Pultram! Værs'god, træd indenfor, indenfor i Værkstedet; hum, hum! I Morgen har vi Fredag! Paa Søndag, saa ... hum, hum!

Han gik i Forvejen; jeg fulgte ham, ledsaget af Dyrene. Marna var gaaet ud, jeg tror i Køkkenet.

Tag Dem en Stol, Hr. Fuldmægtig, hvis De kan finde en, som ikke er optaget. Her er noget uryddeligt herinde, men jeg har haft travlt den hele Dag. De forstaar, Maskinen er i Orden; men her er kommen Bud fra Folk om at laade og flikke. Hum, hum ... Kedelflikkeren kan de nok bruge, men Kunstneren har Ingen Bud efter. Og Marna klagede i Morges over, at vi manglede saa meget. Ja, det stakkels Barn; hun maa vel tidt være sulten. Børn spise altid meget, og jo større de blive, jo mere skal de have. Jeg, véd De nok, spiser aldrig; meget sjældent, vil det sige. Jeg maa spare, spare til min Opdagelse. Den spiser mere end Marna og Visto og Pultram tilsammen. Sæt Dem dog, sæt Dem!

Jeg flyttede nogle Køkkenkar til Side og fandt mig en Stol. Støttende Albuerne paa Knæerne, og med Ansigtet i Hænderne sad jeg og tænkte paa Marna og paa det dirrende Lys, paa det Fugtige i hendes Blik og paa hendes »Du«. Og jeg bandede i mit stille Sind den Gamle. Men saa begyndte jeg at ængstes: hvorhen, hvor langt? Jeg skød Spørgsmaalene til Side og stirrede ned som i en dyb, mørk Brønd med blødt, bølgende Vand paa sin Bund. Og paa Vandet tegnede sig lidt efter lidt et Billede, Marnas Hoved. Og Hovedet fik Hals; en

yppig, hvid Hals; det gled, gled nedefter, en Barm, jomfrueligt rundet, med Arme, korslagte over Hvælvingen. Jeg skammede mig over mig selv og over mine Fantasier. Jeg lukkede Øjnene. Nu var der Noget, der tog i min Nakke. Var det Doktoren, den lille vimse, sladdervorne Doktor i Byen, der trak mig op fra Brønden? Jeg vendte mig hastig paa Stolen. Der sad Storken, Pultram, bagved mig paa Bordet og pirrede mig med Næbet i Haaret. Jeg maatte uvilkaarligt smile, og ved dette Smil fik Pudelen ved mine Fødder Mod; den gjorde et Spring og laa i Skødet paa mig.

Ikke sandt, Hr. Fuldmægtig? lød den Gamles Stemme.

Jo! svarede jeg fuldstændig mekanisk.

Den Gamle havde sat Lampen op paa Kakkelovnen, og Skæret spredte sig over den temmelig store Stue. En mindre Ovn stod op ad Væggen med allehaande Kar, Krukker og Værktøjssager paa. Der var Ild eller Emmer endnu. En Lerpotte udsendte Duften af kogt Lim. Der var i det Hele taget en beklumret Værkstedslugt i Stuen, en Blanding af den kogte Lim, af Fyrretræ og af aargammelt Støv. En langagtig Bordplade paa to Bukke optog det bageste Hjørne af Værkstedet. Herpaa laa — Maskinen, Vidunderet.

Jeg vil blive sat noget i Forlegenhed ved at skulle beskrive dette Fænomen. To Vinger — nærmest som Møllevinger — med Vindfangsfladen svajet lidt udefter. I Stedet for til Aksen i Midten vare Vingerne fasthæftede med leddede Knæer til et Slags Brystharnisk af Jærntraad, overklistret, formodentlig af Skønhedshensyn,

med Guldpapir. Dette var, om jeg saa maa sige, Apparatets raa Skelet. De finere Detailler vare mig, trods mangfoldige Forklaringer, endnu stedse dunkle og ubegribelige. Der var en Mængde smaa Hjul, Skruer, Tapper, »Afstivningsstænger«, Krumbøjler, »Styrestænger«, Glidere etc. etc. »Det galdt jo nemlig om,« som Opfinderen bestandig havde sluttet sit Foredrag med, »saa meget som muligt at gøre sig til Fugl!«

Jeg maatte indrømme ham Rigtigheden af denne Paastand, uden at det imidlertid hidtil var lykkedes mig at finde Rede i Forudsætningerne, hvoraf denne Slutning var fremgaaet.

Han var nu atter dybt inde i den gamle Materie, Fuglen.

»De er altsaa enig med mig i, at det kun gælder om at faa de to Ting skaffet sammen: den indre Bærekraft og den ydre Svingkraft. Spurven har en lille Krop og behøver derfor kun smaa Vinger. Ørnen har en stor Krop og maa have stor Svingstyrke. Lad os tage en Ørn, som er en Alen høj; den har tre Alen Vingestræk. Et Menneske paa tre Alen skulde altsaa have ni Alen Vingestræk. Men nu kommer Bærekraften til, som jeg kalder den. Hvis Pultram derhenne kunde flyve endnu, og ikke var for gammel, og ikke holdt for meget af Huset, — hvad kunde saa hans lange Vinger nytte ham til, dersom han forøvrigt var skabt som et af os Mennesker? Han har Luft i Knoklerne, medens vi har Marv. Dette kan vi bøde paa ved f. Eks. ogsaa at give vore Ben Vinger. Saa forøges Svingkraften, medens Bærekraften bliver den samme. Men vi kan ogsaa forøge Bære-

kraften, f. Eks. ved at sulte os, ved at tage akkurat den nødvendigste Føde til os. Og dette er maaske egentlig det Punkt, hvori jeg er kommen videre end mine Forgængere i Flyvekunsten. Jeg har ikke skaanet mig selv, maa De vide. Her kan De se ...«

Den sælsomme Gamle stansede i sine kaotiske Brokker. Videnskabsmandens energiske Iver lige saa meget som Sværmerens sygelige Ild brændte i hans dybtliggende Øjne. Han maatte i sin Tid have været en stor og kraftig Mand. Nu havde Ryggen skudt sig udefter og Brystet indefter. Skuldrene vare efterhaanden gledne skraat nedad, og Armene vare derved blevne længere end baade skønt og bekvemt. Det var en Ruin, sammensunken under en Vægt, som Murpillerne ikke havde kunnet bære. Krinkelkroge, forvirrede Gange slyngede sig derinde i Ruinen; men der flagrede endnu en hellig Lue under de brudte Hvælvinger, plejet, vedligeholdt af usynlige Hænder. Og jeg stirrede paa den stakkels afmagrede Skikkelse med Følelser, hvori Medynk lidt efter lidt veg Pladsen for Ærbødighed. Oprigtig talt, en saadan Don Quixote vejer adskilligt mere paa den store Vægt end et af vore laskede Medgangs-Fænomener.

»Se, her kan De se!« — Der var ikke Spor af Praleri, men blot Iver, lidenskabelig, overbevist Iver i den Maade, hvorpaa han slog Ærmet op paa sin Vadmelsslaabrok, Kaftan eller hvorledes jeg nu skal benævne det side, folderige Klædningsstykke, der hang omkring hans Lemmer, ligesom det slappe Sejl om en Mast.

Armen var senefuld, men mager, gyselig

mager næsten. Ærmet kunde krænges helt op til Skuldren. Der var ingen Muskler, intet overflødigt Kød, som stansede. Jeg saa' paa Armen, og jeg tænkte mig den hele Krop gennemført paa denne skeletagtige Maade. Jeg havde en Riberas Martyr for mig, en oldkristelig Stylit.

»De ser, Hr. Fuldmægtig, at jeg danner mig efter Pultram derhenne. Arme og Ben ere allerede godt paa Vej, og den øvrige Krop skal nok følge efter. Og paa denne Maade slaar jeg to Fluer med ét Smæk. Ved min Sultekur sparer jeg Alt det sammen til Forbedring og Udvikling af min Maskine, som jeg ellers skulde putte i Maven. Og saa vinder jeg i Bærekraft; jeg bliver lettere end Luften til Slutningen. Ja, det skal nok gaa; det m a a gaa; jeg er overbevist derom. Man skal blot holde ud og ikke tabe Modet; vel, Hr. Fuldmægtig? ikke tabe Modet, men holde ud. Saadan gør alle Kunstnere og Videnskabsmænd!«

Ja, — ja naturligvis!

»Og naar saa Dagen kommer ... for den kommer jo, ikke sandt? Byens Raad kan dog ikke være saa ubarmhjærtigt at ville nægte en stakkels, forfulgt Kunstner Tilladelse til mod en passende Entré ... vel, Hr. Fuldmægtig? De mener jo ogsaa nok, at jeg vil faa Tilladelsen? — Jeg m a a have den. Jeg maa. Ingen Opfindelse, intet Værk er Noget, saa længe det kun bliver mellem fire Vægge. Det maa ud for Folk; det maa prøves og vurderes. Og saa maa jeg have Penge, Penge, mange Penge; en tyve — tredive Rigsbankdaler til at forbedre og udvikle ... !«

Han blev staaende paa Gulvet foran mig

med lukkede Øjne og Armen udstrakt. Haanden aabnede og krummede sig hurtigt gentagne Gange, og klemte sig tilsidst fast om en usynlig Genstand. Det graasprængte Haar filtrede sig som en Tornekrone om de indfaldne Tindinger.

De store, tætte, ravnsorte Øjenbryn trak sig smærteligt sammen og dannede en Fure ned over den skarpe Næse. Saa udslettedes Furen; der gled næsten som et Smil ud over Ansigtet. Øjnene vedbleve at være lukkede. Armen løftede sig i Vejret, og Haandfladen bevægede sig ligesom i Takt til en vuggende Musik eller til en Fugls Flyven. Han mindede nu om en ossiansk Barde.

»Jeg skal flyve bort fra dem Allesammen!« fortsatte han i en snøvlende, syngende Tone, der i Førstningen havde Noget af en Lægprædikants Ensformighed ved sig, men som efterhaanden udviklede sig til en mere og mere rytmisk beaandet Rhapsodi. »Jeg skal flyve bort fra dem Allesammen! Alle dem, der har forfulgt mig og stanset mig, alle dem, der har misundt mig og derfor holdt mig nede. Jeg véd nok, hvor Bjergene findes, og jeg véd, hvad Tid paa Aaret Vinden blæser derned. Jeg skal ikke længer kravle frem ad Landevejene og betle og trygle om Husly og Føde. Jeg skal ikke længer fryse og døje Ondt. Jeg véd, hvor Bjergene findes, og bag dem er der Solskin og Varme og venlige Mennesker, Folk af min egen Slægt. De har en brun Hud, men et lyst Hjærte. De har sorte Øjne; de kan taale at se imod Solen uden at blinke. De kan ogsaa taale at se imod den, der hæver sig op over dem, uden at pine og forfølge ham og spotte ham af Dumhed eller Misundelse. Til dem vil jeg flyve hen og lære dem min Kunst. Nej! jeg vil ikke lære dem Noget. Naar man lærer Noget fra sig, saa ejer man det ikke selv mere. Min Kunst er det Eneste, jeg ejer. Jeg vil flyve alene og bo alene. Jeg vil ...!« Her stansede han og lagde Haanden over Øjnene. — »Og Marna? og Dyrene?« mumlede han. Der blev en Pavse. — »Marna skal have Vinger!« raabte han. »Og Pultram maa vænne sig til at flyve igen! og Visto maa sultes, saa kan jeg tage den med!«

Jeg kom til at le. Det gjorde mig ondt; men jeg kunde ikke lade være. Slutningen

havde været for komisk for mine to og tyve Aar.

Han lod Haanden falde ned og aabnede Øjnene hurtigt. Der skød som et Lyn ud under de sorte Øjenbryn. Jeg sprang op; jeg ventede, at han vilde have kastet sig over mig.

Men han stirrede kun paa mig og mumlede Noget imellem Tænderne. Saa flakkede hans Blik rundt i Værelset, indtil det traf Ovnen, hvor Limen snurrede og kogte over Gløderne.

»Hvad var det, De sagde?« spurgte han i en dump, aandsfraværende Tone. »Sagde De, at De var sulten? Unge Folk er altid sultne! Bi lidt! Kan De kalde paa Marna?«

Han gik hen til Ovnen, tog Limpotten bort, satte en Kasserolle med Vand i dens Sted, og gav sig til at puste med en Puster paa Gløderne.

Jeg skyndte mig ud i Forstuen. Jeg var ganske vist ikke sulten; men derimod kunde jeg nok have Lyst til at faa Marna i Tale.

Der var mørkt i Forstuen. Skæret ude fra Sommernatshimlen trængte kun sparsomt ind gennem de smaabitte Ruder i det lave Vindu. Kun vanskeligt kunde jeg orientere mig, og imedens jeg stod og søgte efter Døren, der skulde føre ud til Køkkenet, hørte jeg Lyden af Pusteren og den Gamles Mumlen derinde i Værkstedet. Jeg blev ordentlig uhyggelig tilmode. Marna! hviskede jeg. Marna, hører Du! sagde jeg halvhøjt. Saa fandt jeg Døren og traadte ud i det lille Køkken, hvor en svag, ingenlunde ubehagelig Lugt af brændte Lyngtørv endnu sporedes. Der var Ingen i Køkkenet. Jeg stødte i Mørket an mod forskellige Gen-

stande, bandede hen for mig og skælvede tillige af Bevægelse. Marna! kære, kære Pige, hvor er Du? Og jeg holdt mit Aandedræt tilbage og lyttede efter Svar.

Men der kom intet Svar. Derimod hørte jeg svage, undertrykte Lyd som af En, der skjuler sin Graad. Jeg stødte mod en Dør, klirrede mod en Klinke. Marna, græder Du? Marna, jeg elsker Dig!

Jeg havde Haanden paa Klinken; men idet jeg berørte det kolde Jern, fór det igennem mig: Ikke længer frem, ikke længer frem! Mit Hoved var som et Krater, min Haand var kold som Is. Jeg bøjede mig frem, saa at min Pande hvilede mod Døren. God Nat, Marna! Tilgiv mig!

Jeg trak mig tilbage. Jeg forekom mig uhyre ædelmodig, en Helt, der havde overvundet sig selv. Men ude i Forstuen knækkede Ædelmodigheden og Helten sammen, ligesom Flyvekunstnerens Maskine upaatvivleligt vilde gøre ved det første Forsøg. Jeg vilde vende om igen; men Benene vare blevne Forrædere, — eller maaske mine bedste Venner. Jeg blev rasende paa mig selv. Jeg var overantvordet Ild og Luer i mit Bryst, i mit Hoved; men Benene vare blevne ligesom Flyvekunstnerens, ligesom Pultrams: der var ingen Marv, der var Luft i Knoklerne. Jeg sank ned paa en Kiste, en Stol, eller hvad det nu var, henne ved det lave Vindu. Den Gamle derinde kaldte paa mig. Jeg hørte det ikke, eller brød mig ikke derom. Jeg brød mig om Intet, uden om en Dør med en iskold Klinke, der maatte være bleven varm under mit bævende Greb. Var hun derinde ikke bleven varm, glødende som jeg selv? Havde der ikke

ligget i min Stemme Noget, Noget, som ingen menneskelig Magt kan modstaa, naar dog Forudsætningerne er der i Forvejen: Kærlighedstrangen? — Jeg blev uhyre logisk, skarpttænkende. Trangen til Kærlighed forudsat, burde man da ikke være konsekvent og gaa videre, forfølge sin Sejr fra Punkt til Punkt, indtil Triumfen kom? — Saa slog jeg mig paa Etymologien. Triumfere! triumfere! Triumfere over Noget, triumfere over En. Triumfere over Marna altsaa! Jeg selv sidde højt tilvogns med Firspand og Amorinmusik, og hun gaa bagefter, bøjet, knækket. Thi saaledes gaar det jo: Kærlighedens Triumf fejres kun af den ene Part; den anden gaar bagefter med sænket Hoved. — Og jeg saa' et sænket Hoved. Lokkerne frem over Panden, ned over Skuldrene. Armene hængende slapt ved Siden. Havde disse Skuldre endnu den samme Betydning for mig som ... som hvor? ... som dernede i Brønden, paa det gyngende, bløde Vand? — Nej, nej, og atter nej. Bort med Triumfatoren! Ud med ham, ud i Natteluften; hjem med ham, hjem til Byens vise Raad! Der var dog en Lov til i Verden, en sædelig Lov, som holdt sammen paa det Hele, og som forbød at stjæle fremmed Ejendom, selv om Lejligheden var aldrig saa god!

Og den sædelige Lovs toogtyveaarige Fuldmægtig sprang op, fik fat i Uddøren, fik Krogen af, og afsted gik det ud i den milde, forfriskende Sommernat, som snart begyndte at antage Dagens Farver derude over Hedebakkerne. Nu var Vistos, Pudelens, Ben under Fuldmægtigen. Der var tilstrækkelig Marv i Knoklerne. Afsted gik det i strakt Karriere. Der var ingen Ujævn-

heder paa Lyngvejen, ingen Stansninger ved Markskellet. Fuldmægtigen slog en stor Bue om Kirkegaarden og stansede aandeløs, forpustet ved de yderste Huse af Byen. Og nu sneg Fuldmægtigen sig med listende Fjed gennem de øde Gader. Det gav et Sæt i ham, hver Gang en Køter bjæffede bag en lukket Port, hver Gang en Hane begyndte at gale i en Stald. Natvægteren, som ønskede: Gudsfred og Godmorgen! fik trykket en Mark i Haanden, for at han skulde trykke et Øje til for den aarle Vandrer. Ja, Hr. Fuldmægtigen paatog sig endogsaa en dinglende Gang, da han skraaede bort fra den morgenbestjernede Cerberus. Cerberus maatte heller tro ham »overkørt« end tro om ham, at han havde været ... at han havde været ... Og nu begyndte Tankerne at storme ind paa Fuldmægtigen, og de stansede ikke, førend en Toogtyveaarigs faste Søvn havde taget ham under sin Beskyttelse derinde paa den altfor korte Seng, i den lille, ormstukne Stue, i den bageste Fløj af Herredsfogdens imponerende Gaard. —

Min gamle Onkel var kommen i Aande; det var formelig velgørende at se paa ham. De noget gulnede Kinder havde faaet et frisk, rødt Anstrøg. Det er intet Under, tænkte jeg: Naar Morgenskæret fra Ens Ungdomserindringer falder hen over En ved Livets Aften, saa maa det blusse saaledes! Og jeg smilede ved mig selv over denne min skønne Metafor! Men jeg sagde Intet.

Og saa vedblev han.

Morgen rød gi'er Aften sød! siger man for et gammelt Ord. Men de gamle Ord holde ikke altid Stik. Da jeg samme Formiddag vaagnede

ved, at den tynde, blege Skriverdreng peb mig ind i Øret, fornam jeg paa samme Tid den altid melankoliserende Lyd af Plaskregn paa mine Ruder. Jeg satte mig gnavent overende i Sengen, og bad i en afgørende Tone den unge Fyr forskaane mig for Synet af hans eget Regnvejrsansigt. Han dukkede det lille Hoved ned i Skuldrene, og bad mig paa sin Side ikke tage

ham det ilde op, men Herredsfogden var ved at klæde sig paa. Denne Meddelelse bragte mig øjeblikkeligt til mig selv igen. Jeg sprang ud af Sengen, og medens Skriverdrengen blankede mine Støvler (den Gang blankede en Skriverdreng altid Hr. Fuldmægtigens Støvler; nu er det anderledes), gjorde jeg et hastigt Toilette, og det sædvanlige Spørgsmaal blev da ogsaa denne Formiddag rettet til Drengen: Hvordan er Fogden i Lune i Dag?

Herredsfogden er meget vanskelig i Dag! lød Svaret.

Hvornaar kom han hjem?

Pigen siger, at Klokken var halvgaaen Tre. Med Forlov, har Fuldmægtigen været paa Jagt igaar?

Hva' for Noget; paa Jagt?

Ja; Fuldmægtigens Støvler ...!

Bryd Dig ikke om mine Støvler, men gør dem færdige i en Fart!

Fuldmægtigen maa ikke blive vred, men De lovede mig ...!

Tusind Ulykker!

Nej, De lovede mig, at naar De næste Gang gik paa Jagt, vilde De vare mig ad, at jeg kunde følge med!

Jeg varer Dig ad, at Du holder din Mund. — Saa Fogden kom hjem saa sent?

Ja!

Og han er vanskelig?

Grumme vanskelig. Han skal have tabt over 25 Rigsbankdaler i Trekort til en Handelsrejsende. Værsgo', her er Fuldmægtigens Støvler!

Over 25 Rigsdaler! ... Jeg begyndte at falde i Tanker, medens jeg satte en Hanekam op med Børsten i mine blonde Lokker. For denne Sum kunde »Hr. Vinninge, Markledshusene pr. N.« have faaet sine »Udlæg« godtgjorte uden at behøve den »passende Entré«, uden at behøve at udsætte sig for Byens hoverende Grin, og uden at jeg behøvede at udsætte mig for Ubehageligheder hos Fogderne ved en fornyet Henvendelse til deres Medgørlighed.

Jeg saa' hen til Skriverdrengen, som allerede havde Haanden om Dørlaasen. Han stod der

saa bleg og tynd og fulgte med Øjnene min egen Herlighed, og beundrede min stivede Skjorte, mine Toiletgenstande og, rimeligvis, min smukke, slanke, velproportionerede Figur. Han var Søn af en lille Indsidder en Milsvej fra Byen. Faderen var død, og Enken sad med et faldefærdigt Hus og med et Dusin blege, tynde Unger.

Frederik! sagde jeg, halvvejs rørt over ham, halvvejs over mig selv. Du vil vel gærne hjem til din Mo'r i Aften? Du har jo bedt om det flere Gange. Nu kan Du gaa Klokken Fem. Jeg skal nok besørge Skriveriet i Eftermiddag og Posten, om den skulde komme. Og saa kan Du tage nogle Varer, Sukker og Kaffebønner og saadant Noget, hjem med Dig fra Købmand Villumsen; Du kan bede dem skrive det for mig. Og her — her har Du en Rigsbankdaler; den kan Du give din Søster Martha, hende, der gaar til Præsten. Det er et kønt lille Pigebarn, tilføjede jeg flot.

Den stakkels Fyr havde Øjnene fulde af Taarer. Han stirrede maalløs først paa mig, saa paa Rigsbankdaleren, der næsten skjulte hele den indvendige Del af hans lille, smalle Haand. Saa bukkede han sig ned, greb den ene Støvle og gav sig til at bearbejde den om igen med sit blankslidte Trøjeærme.

Lad nu kun Støvlen være, og skrup af! sagde jeg smilende. Han forsvandt med en graadlignende Grynten, og Avdiensen var forbi.

Jeg følte mig just ikke videre stor, da jeg med saa kæk en Mine som muligt skred ind paa Herredskontoret. Der sad min Principal, den

svære Herredsfoged, og drejede knagende paa den læderpolstrede Skruestol.

De møder noget sent ved Forretningerne, min gode Fuldmægtig! raabte han mig imøde med en noget hæs Stemme. De mener nok, at fordi jeg undertiden som Følge af Aftenarbejde maa hvile mig om Morgenen, at De derfor kan sløje af hele Formiddagen. Men der tager De Pinedød fejl, gør De, min gode Fuldmægtig. Jeg skal vide at se mine Folk paa Fingrene, naar de mindst vente det. Ja, De dukker Dem bag Pulten, men De skal Fanden skal gale mig have Deres Lektion saa frisk, som den kommer fra Panden. Det er dog ingen Maner; Embedet kommer i ilde Ry; man snakker allerede nok i Forvejen om »Fogderne«; men Fogdernes Folk ... he? ... unge Vindspillere, der komme dinglende hjem hen paa Morgenstunden ... Jo, jo ... vi kender Dem nok; her skjules Intet for Rettens Øjne ...!

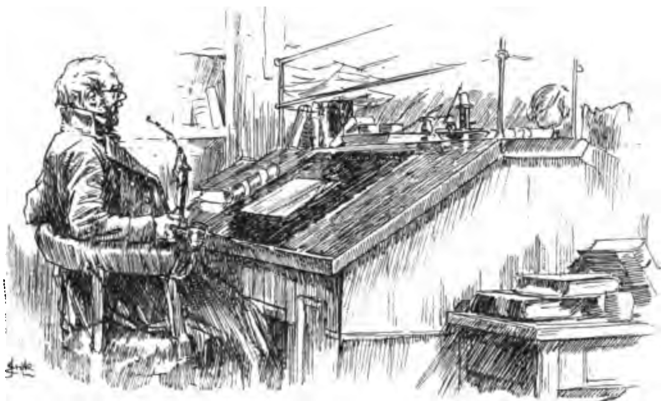
Nej, især naar Retten har Vægterens Øjne i Nakken! faldt jeg ind. — Jeg var bleven paa en Gang irriteret og kæk ved at høre, hvorledes Straffeprækenen faldt ud. Jeg havde, som Alle med en ond Samvittighed, ventet at høre Noget, som snærpede Sandheden nærmere ad Vejen. Her havde jeg Vejen aaben.

Min værdige Principal stirrede forbløffet paa mig. Saa mumlede han Noget i Skæget, og endelig lagde han sig tilbage i Stolen og smilede paa sin joviale Maade. Sagen var den, at jeg, uden at rose mig selv, var saa godt som uundværlig for den højst uefterrettelige Herredsfoged. Jeg passede altid min Dont og hans med oven i Købet.

Naa, Fuldmægtig! begyndte han saa i en mildere Tone. Nu ud med Sproget: hvor var De saa henne i Nat?

Ikke der, hvor man tabte »over 25 Rigsbankdaler«! svarede jeg tørt, og lod Pennen løbe ned over Indlægene og Akterne med de blaa Omslag.

Hm! ... hum! ... De har allerede hørt ...! Og han purrede op i sit Haar og bed i Pen-

nen. Pludselig sprang han op og slog i Pulten, idet han lo, saa Hylder og Reoler rystede. De er Død og Pine en frisk Fyr, Fuldmægtig; en af mine Folk; ikke forknyt; Næven i Ansigtet; det kan jeg lide! — Og den svære Mand travede op og ned ad Gulvet som en Han-Elefant i godt Humør, og gned sin Snabel mellem Forpoterne. Derpaa stansede han lige overfor mig og plirrede til mig med sine skælmske Øjne. Forøvrigt skal jeg sige Dem, Fuldmæg-

tig, hvad jeg troede! Jeg troede, at De var engageret et ganske andet Sted! Hum! ... en lille Fugl har sunget Noget for mig om en vis Fuldmægtig, der var bleven set i Kirkegyden paa Jagt! Hvad? Paa Jagt efter et lille Pigebarn! Jo, lur dem, disse Fuldmægtige, der har Dubletter hængende i deres Sovekamre. De skyder nok Andet end Kramsfugle, skal man se.

Jeg betvang en opstigende Rødme saa godt, jeg formaaede, og svarede med den mest naturlige Stemme, jeg kunde opdrive: Undskyld, Hr. Herredsfoged, jeg forstaar virkelig ikke, hvad De mener!

Ja, ja! sagde han og satte sig ved Pulten. Maaske tager jeg fejl. Vægter Mathiesen mente rigtignok, at det var en Bjørn, De havde skudt. Kan jo ogsaa være, at De deler Dem ligelig mellem Venus og Bakkus. For min Skyld ingen Alarm; jeg har selv yndet Vekseldriften!

Inkvisitionen var forbi, og Storinkvisitoren oven i Købet kommen i godt Humør. Der sneg sig nogle langsomme, dræbende Middagstimer hen, hvor jeg søgte at fordybe mig i Akter og Dokumenter. Men hvert Øjeblik maatte jeg se op fra Papirerne, og jeg fulgte da Regndraabernes plumpende Fald og lange Striber ned ad Kontorruderne. Hver Gang jeg da greb mig med et lille Ryk i mine Distraktioner, saa' jeg tillige min Principals blussende Ansigt stirre tværs over Pulten paa mig med et halvt medlidende, halvt polisk Smil, og naar jeg rødmende trak Blikket til mig, vidste jeg, uden at se op, at den gemytlige Mand spændte sig med

Tommelfingrene over Panden og skar Grimacer som En, der er søsyg, hvilket havde til Virkning, at den ulykkelige Skriverdreng henne i sin Krog fik smaa Anfald af højst insubordinære Smaakluk.

Tilsidst kunde jeg ikke længer holde det ud paa min Stol. Jeg rejste mig og stillede mig hen ved Vinduet. Nu lo Herredsfogden. Jeg vendte mig imod ham. Han sad og læste i nogle Indlæg i en Tyvssag, som var bleven ham leveret af Defensor, en Prokurator i Byen. »Det er mageløst! hør bare, Fuldmægtig! »Defensor i betræffende Sag, anlagt imod N. Christensen, Tjenestekarl, af dennes Husbond, for Tyverier, begaaede under Husbondens Fraværelse, — Defensor anfører som formildende Omstændigheder, fremgaaede af Karlens egen Paastand og ikke gendrevne af Komparenten, at alle Folk paa Gaarden vare fraværende eller idetmindste ikke i Nærheden værende, at Døren ikke var aflaaset, men kun lukket med en Klinke, og at, som Karlen selv udtrykker sig, naar »Husbond ikke selv tager bedre Vare paa sine Ting, men lader En kunne gaa lige ind til dem og tage som ham lyster, saa maa man ogsaa kunne komme udi stor Fristelse, især naar man har saa stort Mod paa Gangklæder og saa ringe Udsigt til, at det skal kunne opdages.« — Hvad mener De om det? Det er et brillant Indlæg, ikke sandt?«

Jeg følte mig ganske svimmel, og lod nogle Ytringer falde om det Behagelige i at trække frisk Luft. Ja, gør De kun det min Ven! lo Fogden. Det er et dejligt Regnvejr til at køle sig af i! Og Fogdens Latter fulgte mig til Dørs,

og samme Latter mødte mig, da jeg efter en god Times Forløb kom drivvaad ind igen.

Dagen sneg sig langsomt bort. Hen paa Eftermiddagen klarede Vejret lidt. Principalen havde endt sit »Arbejde« paa Kontoret. Jeg sendte Skriverdrengen bort efter Løfte. Han var saa lykkelig og rørt, da han gik, og vovede sig i sin overstrømmende Lyksalighedsfølelse til at minde mig om Jagten, »naar jeg igen tog paa Jagt«. — Og jeg havde ikke en Gang turdet vove mig til at benytte mig af Principalens opklarede Vejr til at minde ham om Flyvekunstnerens Andragende!

Der var desværre ikke en Gang noget Ordentligt at bestille paa Kontoret den Eftermiddag. Jeg sad i min Ensomhed og skar Fjerpenne og tyggede dem op igen, og saa tænkte jeg!

Jeg tænkte og tænkte og naturligvis paa Et og det Samme hele Tiden. Der kom Brønden, det dybe, mørke Perspektiv med det gyngende, bløde Vand paa Bunden, og med den bløde, lokkende Skikkelse afspejlet paa Vandfladen. Jeg følte, at jeg enten imod al Vedtægt og Regel maatte lukke Kontoret og gaa min Vej, blive ved at gaa og gaa, indtil jeg havde gaaet Tankerne bort, eller ogsaa maatte jeg beskæftige Tankerne andensteds. Jeg undersøgte Herredsfogdens private Bibliothek. Det indskrænkede sig til en støvet Række Duodezbind paa en Hylde øverst oppe under Loftet, der, hvor ikke Forordninger, Reskriptsamlinger, Pandekter og det øvrige juridiske Arsenal indtog Pladsen. Jeg greb paa Maa og Faa et Bind, pustede Støvet væk og slog Bladene op. Det var Peder Paars.

Jeg læste vel en halv Snes Sider, men jeg maa tilstaa, den ulykkelige Helts og Fæstemands Tilskikkelser formaaede ikke at holde Tankerne borte. Det er først langt senere, efter at jeg har lært at kende Menneskene tilgavns i alle deres karrikerede Skikkelser, at jeg har forstaaet at skatte den store Mesters tørre Humor. Den Gang var jeg selv for meget paavirket af Begivenhedernes Gang uden omkring mig og af den Rolle, jeg selv indtog som Helt og Elsker, til at jeg rolig skulde kunne følge en fingeret Række Tildragelser, især naar disse satirisk vare knyttede til en komisk Person. Jeg smed Holberg væk, og jeg tror saagu, jeg kaldte ham »flov«. Epistlernes og Jeppes Forfatter tilgive mig min Ungdomsubesindighed! Amen!

Jeg tog et andet Bind ned. Gullivers Rejse! Hvis den hedengangne, ærværdige Diakon og Menneskehader havde set den Gaben, hvormed jeg efter en halv Times Tid lagde de brobdignakske Rejseskildringer bort, vilde han upaatvivlelig have kaldet mig et meget uskyldigt ungt Menneske. Naa, uskyldig var jeg virkelig den Gang. Ingen altfor tidlig Modenheds bitre Selvbebrejdelser og dyrekøbte Erfaringer havde givet mig det Blik for og den Trang til Peber og Eddike, som Nutidens Ungdom næsten faar i Vuggegave. Jeg mente virkelig, at Swift var en Børneforfatter og Gullivers Rejse en Børnebog. Jeg erindrer, at jeg en halv Snes Aar efter disse Begivenheder — og da havde Meget forandret sig — kom i Besøg hos en af mine tidligere Kammerater. Han var nu bleven gift og bosat, havde Kone og et Par Børn paa en 5—6 Aar. De to smaa Krøltoppe sad paa en

Skammel og læste Gulliver sammen, eller rettere, den Ældste, en Pige, læste stavende højt, medens Drengen morede sig over Billederne. Det er en farlig Lekture, Du der har givet dine Børn! sagde jeg til min Ven. Du véd maaske, at i Ostindien faa Hindubørnene unge Brilleslanger at lege med, som Gifttænderne ere brækkede ud paa. Det gaar stundom godt, men stundom hænder det ogsaa, at det opvoksende Barn en skøn Dag giver et Skrig fra sig, der sætter Moderen i dødelig Angst. Tanden er vokset ud; Giften er i Barnets Aarer eller maa, for ikke at komme saa vidt, brændes ud med et glødende Jern! — Min Ven smilede; baade han og Konen morede sig over min Hypokondri. Ja vist, Hypokondri! Men Swift er ogsaa hypokonder. Det skriger, det jamrer, skummer af Haan og Raseri over Menneskeslægten i hans »Rejseskildringer«. Kan være, at de fleste »Gulliverbøger«, som man træffer omkring i Familierne, ere lempede in usum Delphini! Den afstumpede Tand vil dog maaske en Dag være vokset ud og vil saare Barnet. Tidsnok kan det faa Giften i sig!

Men, revenons, revenons! Jeg var som sagt snart færdig med Kaptain Gulliver. Turen kom nu til Chevalier Casanova. Naturligvis! en saadan Bog maatte den levelystne Ungkarle-Foged fremfor Alt have i sit »Haandbibliothek«. Den syntes ogsaa at være mere læst end de to andre. Det ydre Støv var idetmindste borte; det indre Støv bredte sig i sin frivole Yppighed mellem alle disse »Galanterier« fra den allerkristeligste Konges, Ludvig XV's Dage — parc aux cerfs højlovlig Ihukommelse.

Jeg vil ikke gøre mig bedre end jeg var den Gang, men Casanova havde jeg dog ikke læst endnu. Nu læste jeg ham. Og jeg læste ham, til Blodet fór mig op i Hovedet, og mine Tindinger bankede. Jeg læste imidlertid for glubsk til, at Interessen kunde vedligeholde sig i Længden. Der er maaske ikke nogen bedre Kur imod daarlige Bøger end at kile løs paa dem i et Aandedræt. De pirrende Stævnemøder, al denne fristende Elskovshandel med mer eller mindre forbuden Frugt gentog sig selv saa ofte, at den til Slutningen tabte for mig i Kurs. Hvad jeg først senere i klaret og ordnet Betragtning overfor al den Slags Lekture slog fast for mig selv, havde jeg vel allerede den Gang en ubevidst Fornemmelse af. Der var en Duft, jeg savnede, som vel berøvede mig Fornøjelsen af Læsningen, men tillige borttog dens Hovedfare. Jeg tør vel nok kalde dette Savnede: Poesien, uden at min ærede Neveu slaar Krøller paa sin kritiske Næse og forlanger en mere udtømmende Definition. Nok er det, da Klokken var bleven henimod Ni, var jeg grundig ked af Chevalieren, og han gik op paa Hylden igen til, Gud véd hvilke, beslægtede Lavs- og Aandsbrødre. Jeg vilde ikke læse mere. Ingen Bøger. Jeg havde jo netop den Gang Alt det inden i mig, som man kan tære paa i de stille Timer, og som maaske er bedre Poesi end det bedst nedskrevne og bedst rentrykte Epos eller Drama. Og nu lukkede jeg med rolig Samvittighed Kontoret og gik med maaske lidt mindre rolig Samvittighed over i Klubben. Jeg maatte dog sammen med Mennesker, og maatte dog høre, om ingen Afgørelse

havde fundet Sted med Hensyn til det ominøse Andragende.

Scenen i Klubben var uforandret den samme, som den foregaaende Aften, og hvilken Klubscene er ikke uforandret den samme til alle Tider? Adjunkten, med den udhængende Kommentar, spillede Billard med den laskede Mølleejer og ærgrede stadig den tabende Modpart med sine sarkastiske Skoser. Probenreuteren fortalte sine Værtshusbedrifter henne i Krogen for de smaatgrinende Købmænd, Markøren vrælede sine Pointer op, og Fogderne sad ved Spillebordet.

Intet forefaldet af Vigtighed? Ingen Post? spurgte min Principal og smed sine Kort, idet han hviskende spurgte mig, hvorledes det gik med Tømmermændene?

Vi skal have os en »Trekantet«, og Fuldmægtigen skal spille med! raabte Byfogden. Købmand Villumsen skulde hjem til sin Kone, som endnu laa i Barselseng; der hjalp ingen Parlamenteren, jeg maatte spille med Byens vise Raad. Jeg protesterede imidlertid imod den Trekantede. Jeg var ikke dreven Spiller nok til at indlade mig paa dette FF af et Spil med de to Fogder. Jeg forlangte Probenreuteren med; det var ham, der havde vundet de 25 igaar fra min Principal.

Principalen tilnikkede mig sit Bifald. Probenreuteren var som bold Handelsridder straks villig, og vi spillede.

Vi spillede med flyvende Blindemand og staaende Trumf.

Herredsfogden var heldig; han lo og slog i Bordet med Knoerne, hver Gang hans Trumfer

nappede en Force bort fra hans Modspiller. Byfogden var uheldig og hvæsede som en gammel Hankat. Probenreuteren smilede overlegent, og jeg gjorde Bommert paa Bommert.

Hvad Fanden er det for en Fuldmægtig, Du har? brølede Byfogden over til sin Kollega. Sidder han ikke der og brænder inde med sine Forcer i Træf, fordi han ikke stak med Hjærter Es, da han skulde stikke!

Bryd Dig bare ikke om det! Han skal saamænd nok vide at anbringe sit Hjærter Es bedre næste Gang. Ikke sandt, Fuldmægtig?

Jeg holdt paa Damen ...! forklarede jeg.

Aa, gaa ad H— til med Deres Dame!

Nej, hør nu, bitte Bro'r, Respekt for Damen! Fuldmægtigen véd s'gu nok, hvad han gør!

Kongen fløj paa Gulvet, Hr. Kancelliraad, da jeg vilde spille ud, og saa ...!

Ha, ha, ha! klukkede min Principal. Det var en Flyvekonge!

Jeg bukkede mig ned over mine Kort.

Hvad agter Hr. Kancelliraaden saa at gøre med denne Flyvekunstner, som vi hørte om igaar? spurgte Handelsmanden den fortrædelige Byfoged.

Han kan gaa hen og hænge sig! — Coupez, min Herre! ...

Jeg maatte tilstaa for mig selv, at Chancerne ikke vare heldige for mig. Jeg sendte imidlertid min Principal et bedende Blik, og dette besvarede samme Hædersmand ved paa den gaadefuldeste Maade af Verden at skrabe Huden paa sin Snabel af med sine Kort. Endelig var da Rubberen ude. Byfogden rejste sig med

den majestætiske Erklæring, at han havde nok. Det er muligt, at De er en dygtig Herredsfuldmægtig! tordnede den juridiske Jupiter til mig; men De er — og saa kom der en meget ujuridisk Ed — den usleste Whistspiller, jeg i mine Livsens Dage har kendt!

Jeg skyndte mig med dette mit Testimonium udenfor i Haven. Gangene vare fugtige endnu fra Dagens Regn. Et tyndt, graat Skydække var spredt ud over Himlen, og det var med Besvær, at jeg skelnede Gangene fra Bedene. Der var forøvrigt noget Velgørende ved dette Mørke, og saa den kølige, fugtige Luft! Blomster og Buske udaandede endnu tydeligere end igaar Aftes deres duftende, tavse Bekendelser, deres Omfavnelsers Mysterier, Alt, hvad Blomsterverdenens forskellige Køn kan have at meddele den lyttende Fremmede. Jeg gik frem og tilbage, stansede, trak Vejret dybt, udbredte Armene som for at indeslutte Nogen i dem. Jeg bukkede mig frem, saa' hen over Græsplænen, kiggede ind mellem Buskene; jeg ønskede saa ubeskriveligt, at Nogen skulde være der, at Nogen skulde som en Skygge glide ud fra Buskene hen over Plænen, hen til Muren af Klublængen og kigge ind ad Ruderne. Men Skyggen udeblev, og jeg blev sørgmodig. Sørgmodig, og hvad jeg ikke havde været utilfreds i Forvejen med mig selv, det blev jeg nu. Saa tog jeg en rask Beslutning, trykkede Panamahatten fast ned om Panden, og gik ud igennem Laagen op ad Kirkegyden. Jeg vendte mig gentagne Gange om for at se, om Ingen kom bag efter mig. Men der kom Ingen. Jeg blev endnu fastere i min Beslutning, og skraaede

tværs over Hovedgaden til Vognmandsvænget, — og der, lige paa Hjørnet, løb jeg i Armene paa — den lille Doktor.

Ah, God Aften! Naa, det kan jeg lide; De tager Dem en lille Motion inden Sengetid. Ja, det er godt for Folk med saa stillesiddende Beskæftigelser som Deres. Vi Andre, som maa løbe den hele Dag, ere i Grunden helst fri for disse Aftenpromenader; men hvad skal man sige? Naar de stakkels Patienter lade os kalde, saa maa vi springe. Desuden — tillad, jeg tager Deres Arm — man hører dog ogsaa derved en Gang imellem Et og Andet af Interesse. Vi Læger ere jo tillige en Slags Skriftefædre! Gud bevares; nomina sunt odiosa; vi nævner Ingen. Diskretion fremfor Alt! Men, der gaar dog Meget i Svang, som — som er lærerigt. Skulde De f. Eks. ane, at jeg lige nu kommer fra et Lægebesøg hos en ung, kvindelig Patient — i en af Byens ansete Haandværkerfamilier, som — nok er det: Sagen forekom mig lidt mystisk, og ved en Undersøgelse viste det sig, at den unge Pige var — hum! — De forstaar! — Men for Guds Skyld, nævn Intet herom! — Ja, det er sandt, De véd ikke Navnet. Men det er dog en Skandal; er det ikke? — Naa, Herregud! Man dysser Sagen ned efter bedste Evne, og naar Barnet kommer til Verden, saa er der jo altid en eller anden Plejemoder ude paa Landet ... Apropos om Landet! De véd, Gaardmand Hans Olsen, der væltede ifjor, da han kørte fra Kirke med Bruden! De kender jo nok Historien. Den stakkels Mand blev straks bragt her til Sygehuset, hvor han kort efter døde. Fraktur af Laaret med stærk Læsion af Baghovedet. Og

nu har Enken — køn, ung Kone for Resten — igaar gjort Barsel! Skrøbelige Mennesker, Hr. Fuldmægtig, hvad? ... Og den lille, vimse Mand lod uophørlig Munden løbe, indtil han havde fulgt mig helt hjem til Herredsfogedboligen og havde sørget for, at jeg »var kommen vel ind«.

Jeg var ogsaa kommen vel ind. Men for at være sikker i min Sag overfor en tidligere Formodning, gik jeg ud, stillede mig paa Stentrappen, og kastede et skarpt Blik hen imod det nærmeste Hjørne. Ganske rigtigt; der stod Doktorens lille Skikkelse paa Udkig. Jeg hilste med Hatten ad ham og gik atter ind, rasende paa ham, rasende paa hele Menneskeslægten, og meget, meget utilfreds med mig selv.

Jeg fandt Skriverdrengen inde paa mit Værelse. Han havde hørt mig komme og tændt Lampen paa Bordet. Med sin lille, pibende Musestemme overbragte han mig alle Familiens Taksigelser for de dejlige Købmandsvarer. Jeg svarede ham gnavent, at det var godt, nu kunde han gaa, jeg vilde tilsengs. Saa fik han halet frem fra en Krog en Pakke, der var omsvøbt med et tærnet Bomuldstørklæde. Jeg blev utaalmodig og skyndte paa ham.

Det er fra min Søster Martha! sagde han klynkende. Hun bad Fuldmægtigen ikke forsmaa denne! men jeg kan godt vente til i Morgen! ...

Hvad er det? spurgte jeg fortrædeligt og ventede mig en Knap-Ost eller noget Lignende.

Tørklædet blev taget bort, og den lille, skælvende Haand præsenterede mig en sirlig flettet Straakurv, foret med rødt Klæde, ferniseret og besat med smaa Lærkekogler, Grannaale og

Lyngstilke. Jeg blev rørt over Gaven, og takkede i venlige Udtryk. Drengen fik mere og mere Mod og begyndte at fortælle om sin Familie. Jeg nedlod mig paa Sengekanten og stillede en Stol hen til ham.

Din Søster Martha sender mig altsaa en Kurv, og det uagtet jeg slet ikke har friet! skæmtede jeg med ham. Han blev rød i Hovedet og tav. Jeg blev ved at udspørge ham. Jeg gentog Navnet Martha saa mange Gange, jeg i det Hele taget kunde faa det til at passe ind i Samtalen, og hver Gang nævnede jeg for mig selv Marna. Jeg spurgte om hendes Haar, Øjne, Øjenbryn, Næse, Mund, Hænder, og jeg tror saagu endogsaa Fødder. Det morede mig, at det Altsammen var forskelligt fra Marnas. Saa gik vi over til de øvrige Medlemmer af Familien, Moderen og alle Børnene, ét efter ét. Endelig drejede Samtalen sig om ham selv. Med blussende Kinder og lysende Øjne udbredte den stakkels Fyr sig om den Herlighed, det vilde være for ham, hvis han kunde faa læst saa meget, at han kunde faa Eksamen og blive »Fuldmægtig ligesom Fuldmægtigen selv«.

Jeg havde rejst mig og gik op og ned ad Gulvet med Hænderne paa Ryggen. Jeg var bleven saa underlig — hvad skal jeg kalde det? — sentimental er maaske Betegnelsen. Jeg syntes, at jeg havde Noget eller vilde faa Noget — lige meget, at der var Noget, som der skulde bødes paa. Og jeg lovede Skriverdrengen, at jeg vilde læse med ham, og senere, hvis jeg formaaede, understøtte ham til at faa Eksamen. Det er et af de meget faa Løfter, jeg har indfriet. Det varede rigtignok nogen Tid, inden

jeg begyndte at læse med ham. Men vi begyndte dog, og jeg hjalp ham ogsaa over til Hovedstaden, hvor han tog Eksamen. Og i dette Øjeblik er han en gammel Amtsfuldmægtig ovre paa Fyen. — Og saa gik jeg til Sengs og sov. Det var den Fredag!

Lørdagen oprandt. Jeg var tidlig paa Benene og inde paa Kontoret. Der var begribeligvis ingen Herredsfoged. Derimod blev der snart fuldt af Folk, som vilde tale med Herredsfogden angaaende Klager, Andragender, Veje, Markskel, Dødsboer, Skilsmisse og alle mulige andre borgerlige og kommunale Ting. Fuldmægtigen maatte holde for, og det var jo forsaavidt heldigt; saa gik Tiden og Tankerne med den. Henimod Klokken Elleve sagtnedes Strømmen lidt, og paa Slaget Elleve traadte Principalen ind med sine russiske Tøfler, sin tyske Merskummer og — hvad der var det allerbedste — sit mest straalende Humør paa. Solen skinnede ham lige ind i Ansigtet, da han satte sig tilrette i den knagende Skruestol, og hans Ansigt skinnede som Solen.

Vil De gøre mig den Fornøjelse at spise til Middag hos mig i Morgen, Fuldmægtig? De véd nok, det er Ungkarleanretning; men jeg tænker, Jomfru Svendsen vil gøre det mest mulige ud af sin Kogekunst i Anledning af hendes Husbonds Fødselsdag!

Jeg takkede; der var jo intet Andet for end at takke. Saa leverede jeg Principalen de indkomne Dokumenter og Papirer og aflagde min sædvanlige Rapport om Morgenens Besøg. Han bladede lidt i Papirerne, pustede vældige Røgskyer fra sig, og satte sig Tid efter anden rigtig

magelig tilrette i Stolen — et sikkert Tegn paa Stabilitet i hans gode Lune. Jeg sad og drejede paa min Pen, og vogtede paa det Øjeblik, da han skulde se op fra Papirerne, for at falde over ham med Spørgsmaalet om Andragendet. Thi i Dag maatte det ske! gentog jeg for mig selv.

Han saa' da ogsaa op, men hans Replik kom førend min.

De skulkede bort fra Klubben igaar! Det var ellers Skade. De kan bande paa, vi plukkede den gode Probenreuter ordentlig i Trekort. Byfogden gik hjem med otte Specier, og jeg — ha, ha, ha! — jeg fik mine 25 Rigsdaler igen paa 2 Mark og 8 Skilling nær!

Han lo umaadeligt, dukkede atter ned i Papirerne, og vedblev at puste vældige Røgskyer fra sig.

Jeg sad som paa Naale. Skulde jeg, eller skulde jeg ikke? Anede han Noget, eller anede han Intet? Hvad betød hans Ytringer ved Whisten? og havde han ...?

Det er s'gu sandt. For at trøste den stakkels Probenreuter, lovede Byfogden ham, at han i Morgen skulde faa Deres Flyvekunstner at se paa Gæstgivertaget. De kan skrive ham Tilladelsen paa en Stump Papir, saa kan Drengen løbe ud til Markledshusene med den. Om Herredsfogden eller Byfogden sætter sit Navn under, kan vel blive det Samme!

Nu var Turen til mig at dukke mig ned i Papirerne.

Jeg følte, at Principalens Øje hvilede paa mig; jeg følte tillige, at jeg blussede som en kogt Krebs.

Jeg tog et helt Ark Papir og skrev: At Hr. Mario Sebaldus Vinninge af Markledshusene pr. N* har Tilladelse til Søndagen den ... paa Byens Torv at foretage sin Flyveprøve, meddeles ham herved i Besvarelse af hans derom indgivne Andragende. N* Herredskontor, den osv. Og med ikke aldeles fast Haand skød jeg Papiret over til min Principal.

Han fik et nyt Latteranfald. Naa, De sparer s'gu ikke paa Papiret!

Jeg antager, at selve Sagen er en saadan Begivenhed for den stakkels Mand, at han vil sætte Pris paa at se den behandlet i alle sine Detailler saa formelt som muligt.

Ja, De er en god Prokurator! Men lad gaa. Her er Underskriften!

Og Underskriften kom paa. Jeg lagde Skrivelsen i Konvolut og satte Herredsfogedseglet udenpaa.

Naa, lad saa Drengen gaa med det! sagde Fogden lidt utaalmodig, da jeg allerede havde skudt Brevet til Side paa min Pult.

Her hjalp ingen Udflugter, naar jeg ikke vilde røbe mig. Jeg gik hen til Drengen, der sad og skar Penne i sin Krog, og idet jeg overgav ham Brevet og Besked, stirrede jeg med nogle frygtelige Grimacer og rullende Øjne paa ham. Han saa' saa meget som et Sekund forbavset og spørgende ud, men saa missede han paa sin allerulykkeligste Maade med Øjnene, tog sin Kasket og gik ud ad Døren.

Et Kvarterstid efter gjorde jeg mig et Ærinde udenfor paa Gangen. Der stod Skriverdrengen som en Skildvagt paa sin Post henne i Gangens allermørkeste Krog. Jeg sprang hen til ham,

snappede Brevet og stak det til mig, idet jeg hviskede ham i Øret: En halv Time!

Atter sad jeg ved Pulten og lod, som om jeg var uhyre flittig ved Arbejdet. Solen dansede med lange Striber ind gennem Ruderne og tumlede omkring mellem Støvgran og Tobaksatomer. Det var ligesom om den kaldte paa mig, vilde have mig ud til sig, ud forbi Kirkegaarden, ud over Markerne og Heden.

Det er svært, saa De hænger i idag, Fuldmægtig! De gaar maaske tidligt fra Kontoret i Eftermiddag?

Tværtimod, Hr. Herredsfoged. Jeg har i Sinde at være meget flittig i Eftermiddag. De véd, det er Lørdag Aften!

Ja, det er Pigernes Aften! Ha, ha, ha! — Og Herredsfogden lo, indtil han fik et Hosteanfald og maatte ind i sin Dagligstue, hvor han havde sin Universalbalsam staaende i Buffeten.

En halv Time efter indfandt Drengen sig punktligt og med røde Kinder som efter et stærkt Løb.

Jeg saa' beundrende paa ham.

Du er ikke altid saa let til Bens, min Dreng, naar det gælder at skynde sig i mine Ærinder! brummede Principalen. Traf Du saa den gamle Nebukadnesar?

Jo, han var hjemme. Og jeg skulde hilse og bringe Hr. Herredsfogden saa mange Slags Tak.

Hum! Var hans Datter ogsaa hjemme?

Drengen saa' saa dum ud som muligt. Her var Dumheden virkelig naturlig, og Storinkvisitoren opgav at spørge videre.

Du er et Fæ! Skær mig nogle Penne, din Surmælksost!

Den foregaaende Dag havde været dræbende lang, men hvor dræbende lang var ikke denne! Dog, Alt faar en Ende. Den lange Nat ved den Syges Hovedgærde og den lange Dag for den utaalmodige Elsker, Alt gaar sin Gang. Strømmen ruller evigt, uophørligt sine Bølger ud mod det store Hav. Det er kun os Svagtseende, for hvem den en Gang imellem synes at staa stille.

Solstøvet og den lyseblaa Tobaksdamp tumlede ikke længer paaskraa igennem Kontoret. Kun en lille gylden Trevl fra den fejende Dans var bleven tilbage og havde sat sig op i det ene Hjørne af Vinduet, som Erindring om Overgivenheden, som en Kotillonsorden oven over en ung Mands Kommode. Herredsfogden var gaaet sin »Aftenrunde«. Jeg sad alene tilbage og havde i Ensomheden Stunder nok til at ordne mine Tanker. Ordne mine Tanker! Som om der kunde komme Orden i dem; som om ikke den mest tummelumske Uorden herskede derinde, værre, galere, mere hovedkuls end i det svundne Solstøvs og den svundne Tobaksdamps Dans.

Men Et vidste jeg: at jeg skulde derud. Jeg havde jo Brevet i Lommen til ham, til »Nebukadnesar«. En daarlig Vits! Han var hundrede tusinde Gange mere værd end den Kyniker, som jeg var afhængig af, og som vilde braldre ud i Klubben, med alle mulige Tilsætninger, hvis han fik at vide ... hvilket? ... hvad var der egentlig saa slemt i det Hele? ... slemt? Nej, Gudbevares! ... der var jo intet Ondt! ... Jeg lagde mit Hoved ned paa Pulten i mine Hænder, og jeg mærkede ude i Fingerspidserne, hvorledes Pulsene i mine Tindinger slog. De slog ogsaa igaar Aftes saaledes, da jeg læste Casanova ...

nej, fy! ... ikke saaledes. Desuden — jeg vilde jo kun bringe den Gamle Brevet ... slet ikke se hende, nej, slet ikke! Men den Gamle maatte jo dog have en Forklaring paa min Flugt iforgaars, og frem for Alt maatte han have Brevet. Ja, Brevet, Brevet; det havde allerede ventet længe nok. — Og saa straks tilbage igen ... tilbage til Klubben ... tusind Gange heller spille Whist med Herredsfogden, end se dette Smil bestandig og høre hans »Lørdagaften«.

Jeg tog min Hat. Ikke Panamahatten; den forekom mig altfor lys, altfor skinnende. Hm! det var første Gang, jeg tænkte paa at forklæde mig. Men det var jo ingen Forklædning; og selv om jeg tog min mørke Overtræksfrakke oven over mit lyse Tøj, saa var det da heller ingen Forklædning! Jeg listede mig ud over Gaarden, gjorde mig et Ærinde ind i Hestestalden, snakkede Noget med en Tjenestekarl, men hvad det var, véd jeg ikke. Alt, selv de ringeste Genstande, fik en underlig, pludselig Betydning og Værdi for mig. Det gik mig selv, forekom det mig, som de Folk, man læser om hos gode Forfattere, naar de staar og skal ud til en Duel. Men hvad var det for noget taabeligt Snak; jeg skulde jo ikke til nogen Duel; jeg skulde blot besørge et Brev, som hastede. Ja, det hastede. Jeg begyndte at tænke paa den Gamles Utaalmodighed, og paa Marnas. Nu først begyndte jeg egentlig at tænke klart og bevidst paa Marna. Men det var bestandig som en anden Marna. Den gamle Marna var forsvunden. Hvorledes var da denne nye? Ja, vent lidt! Jeg skulde tage Vejret. Jeg var begyndt at løbe, for at holde mig varm. Jeg frøs. Og dog laa Som-

meraftenen dampende varm over Landskabet. Jeg stod udenfor Byen med Vejen for mig lige til Kirkegaarden. Det dampede ud over Engen paa den ene Side, hvor Køerne havde mistet deres Ben og Haler, og over Smaahaverne paa den anden Side, hvor Træerne og Buskene vare blevne store og uformelige. Nu mødte jeg en gammel Kone: God Aften, kunde han ikke sige mig, hvad Klokken er? — Jeg tog mit Uhr frem; det stod. Naa, ja ja; og Guds Fred og God Nat! Jeg saa' efter hende, saa', hvorledes den hvide Taage skar hende over paa Midten, hvorledes hun begyndte at danse og svinge sig. Hm! Mosekonen brygger! Nej, det er ikke smukt nok: Ellepigerne danse! Ja, det klinger bedre. Ellepigerne, Ellepiger, Ellepigen! Jeg blev paa en Gang aldeles barnagtig og gav mig til at sige Skoleramser højt op for mig selv: En og Anden, Ingen, Nogen og Mangen, Hver, Enhver, Somme, Man, Det! Nu var jeg ved Kirkegaardsporten. Jeg skraaede naturligvis igennem, og jeg sprang over Gærdet paa det Sted, hvor Marna og jeg sidst vare sprungne over sammen. Saaledes holdt jeg hende! Her følte jeg Trykket af hendes Arme, af de runde, jomfruelige Former! Og saaledes susede Klæderne om hendes slanke Lemmer. Saaledes løb hun ud over Bymarken og sagde »Tag mig!« Saaledes. Jeg kunde ogsaa løbe trods Overfrakken. Og jeg kunde tage hende; holde hende igen indesluttet i mine Arme og igen føle Trykket af disse runde, jomfruelige Former! — Nej, ikke saaledes! Jeg skulde jo netop ikke tage hende. Jeg skulde undgaa hende, levere den Gamle Brevet og straks gaa igen, — gaa tilbage

til Klubben og spille Wh...! Det gøs i mig. Jeg stansede ved de forkrøblede Buske og Naaletræer. Kunde jeg nu ikke lige saa godt være ærlig overfor mig selv og tilstaa, at jeg netop helst vilde blive ... og sidde lidt ned ... blot en Times Tid! Den Gamle vilde dog være saa taknemmelig, og det er altid rart at høre sin Iver rost! Og nu Marna! ... Jeg kunde jo være ... ja, lad mig se ... jeg kunde jo være den Muntre, Ligefremme, som om der Intet var i Vejen ... og hvis hun skulde ... hvis hun f. Eks. skulde se saaledes paa mig ... eller blot være forlegen ... saa maatte jeg jo netop vise mig som den Overlegne, den Besindige ... det var dog i Grunden Synd, at ... Hvad var det, som kom derhenne over Lyngvejen? Skulde det være muligt? Skulde det være hende? — Ak, hele min opstablede Bygning faldt overende. Jeg traadte tilbage bag Buskene og stirrede frem over Vejen. Nej, det var for højt; en Mand maatte det være. — Herredsfogden! fór det igennem mig. Jeg dukkede mig ned og knugede mine knyttede Hænder i Siderne. Og han kom derhenne fra Husene! Havde maaske paa sin tølperagtige Maade taget baade den Gamle og Marna i Forhør! Og Alt var opdaget! Mit Forhold til Folkene i Markledshusene og Brevet! — Nej, stønnede jeg tænderskærende; i dette Øjeblik er Du stærkere end Fogden; lad ham kun komme forbi; jeg skal møde ham og tage Braaden af hans Kynismer ... God Aften! raabte jeg og sprang frem. Ja, det er mig, mig selv, som ... Jeg stod Ansigt til Ansigt med den gamle Flyvekunstner.

Hvad? er det Dem, Hr. Fuldmægtig? De gjorde mig ganske forskrækket!

Jeg var saa forvirret, at jeg slet ikke kunde svare i Øjeblikket. Gaar De til Byen, Hr. Vinninge? fik jeg endelig frem.

Ak ja, ak ja! Jeg véd jo hverken ud eller ind! De gik saa hurtigt fra os i Forgaars. Og i Dag har Marna været syg. Hun stod først op over Middag. Og nu har Visto sprunget op og ødelagt mig den ene Vinge. Og saa slog jeg den — det er første Gang. Og saa græd Marna. Og saa tog jeg paa mig og tænkte, at jeg vilde gaa ind til Gæstgivergaarden og tale med Værten, og der traf jeg saa maaske ogsaa Dem, og kunde faa Noget at vide ...

Marna syg! Hurra! raabte jeg og sprang højt i Vejret til den Gamles synligste Overraskelse, som vist næppe havde tiltroet mig saa kannibalsk en Tænkemaade. Der løb tre, fire forskellige Strømninger igennem mig, og der, hvor de slog en Knude i min Hjærne, følte jeg en saa usigelig sød og lyksalig Fornemmelse, at jeg gærne kunde have taget den Gamles vaklende Skikkelse i mine Arme cg leget Boldt med ham, hvis jeg ikke havde frygtet for at brække ham midt over.

Marna havde været syg, og for min Skyld! Hvor er den mandlige Forfængelighed, der ikke føler sig smigret ind i sine dybeste Hjærterødder ved denne ufrivillige Bekendelse! Jeg havde mig selv, min blotte Ankomst som Helsebod for denne Sygdom; det følte jeg. Og for den Gamle havde jeg et Plaster i Lommen i Skikkelse af Brevet. Jeg styrtede mig hovedkuls ned i den Strøm, der var brudt frem inden i mig. Alt,

ethvert Forsæt, var glemt. Kun afsted, hen til Marna!

Jeg daskede paa Lommen og trak den Gamle afsted med mig. Saa snart han kunde blive klog paa, hvad det egentlig var, jeg havde at fortælle ham, kendte hans Jubel og Hastværk ingen Grænser. Han gebærdede sig som et lille Barn, og vi to store Børn kom, i en Tilstand af gensidig Ophidselse, hen til Markledshuset.

Der var Ingen til at tage imod os, hverken Visto eller Pultram. Min stormende Fryd fik et lille Knæk; men den Gamle aabnede geskæftigt Døren; vi hørte den svagt pibende Visto, men kunde ikke se ham i Mørket.

Han er endnu forknyt over den Behandling, han fik, forklarede den Gamle, medens han fik fat paa Fyrtøj og Lys. — Men det gaar vel snart over. Nu bliver der jo Glæde overalt!

Det var næppe nok, at han fik slaaet Ild og tændt Lys, saa travlt havde han. Men Lyset blev da tændt, og vi kom ind i Værkstedet, hvor den af Søvnen opskræmmede Pultram fór baskende i Vejret og gjorde nogle Vingeslag hen over Flyvemaskinen, hvis ene Halvdel havde lidt en synlig Molest.

Ja, se saadan skal jeg flyve i Morgen! jublede den Gamle og kærtegnede Storken, som havde sat sig paa hans Skulder. Det saa' komisk ud, at se den lange, tynde Fugl sidde paa den lange, tynde Mands Skuldre. Næbet ragede helt op til Loftet, og Lysskæret drev Skyggen kæmpemæssig stor langs de spindelvævprydede Bjælker og ned over den hvidkalkede Væg. — Skaden er ikke saa stor, som den ser ud til! vedblev Sangvinikeren og pegede paa Maskinen. Lidt Sejl-

dug, nogle Sprosser og Skruer, saa er det i Orden! — Men nu først og fremmest, Hr. Fuldmægtig, hvad er det, De har til mig? Den Gamle satte Storken ned paa Gulvet, trippede næsten af Utaalmodighed paa Fødderne, og stak Hovedet frem, ligesom et Barn, der kigger efter en Gave hos den, der har været i Byen og gjort Indkøb.

Jeg tog Brevet op og gav ham det. Han tog det med et lille Ryk, vendte og drejede det næsten med Ærbødighed, gik hen med det til Lyset, som han havde sat fra sig paa Kakkelovnen, begyndte ivrigt at kaste Alting til Side, for at lede efter sine Briller, og stansede pludselig.

Henne i Døren stod Marna. Hun var kommen ganske sagte ind, uden at nogen af os havde bemærket hende. Jeg kunde straks se, at hun havde skyndt sig med at gøre Toilette. Og hvilket Toilette! Den tarvelige, blaagraa Hvergarnskjole og det lille, korsbundne Shawl over Brystet havde veget Pladsen for en højst fantastisk, men hendes originale Skønhed i alleryderste Grad fremhævende Dragt. Hun havde snoet et hvidt Tørklæde ind i sit Forhaar, saaledes, at Hvidt og Sort afvekslede som en stor, svær Flætning, der løb rundt om hele Issen og faldt ned med en Kvast over det venstre Øre. Hun bar en skinnende rød Trøje, eller rettere Bluse, der var taget saa hastigt paa, at den sad skævt foran, hægtet over det smukke, hvælvede Bryst med to kolossale Messing- (deres anløbne Farve røbede dem som saadant) Spænder eller Agraffer. Under Blusen et Skørt af mørk Farve og ubestemmeligt Stof. Skørtet naaede indtil

nogle Tommer fra Anklerne. Hun havde blaa Strømper og paa Fødderne Sko, ligeledes med store Spænder.

Tællepraasens svage Skær faldt fra oven ned over hendes Ansigt. Det gav uvilkaarligt et Sæt i mig ved at betragte dette Ansigt. Hvor var hun skøn! De om Dagen lidt vel storskaarne Træk (undtagen den finttegnede Næse) vare her afdæmpede, indsatte harmonisk paa deres Plads, som af en Mesterhaand. Om Dagen lignede dette Hoved en talentfuld Elevs dristige Udkast. Her i denne Aften havde en gammel Mester fuldført Udkastet. Og saa denne enstonige, blegbrune Farve, noget blegere end sædvanligt! Og saa disse store, mørke, skinnende Øjne, hvorigennem en egen, højtidelig Tavshed gød sig ud som det brudte Lys gennem den gotiske Kirkerose!

Marna! Barn dog! raabte den Gamle og stirrede paa hende, medens Armene efterhaanden skød sig frem mod hende med rystende Hænder. Véd Du af, at det er din Mo'rs Dragt?

Hun kom smilende hen imod ham. Han aabnede Armene, og hun trykkede sig op til ham. Saa skød han hende læmpelig tilbage, holdt den ene Haand over Øjet og saa' op og ned ad hende.

Jeg syntes, at jeg dog ogsaa en Gang skulde pynte mig lidt, naar vi faa Fremmede! God Aften! sagde hun paa sin sædvanlige ligefremme Maade og rakte Haanden ud.

Jeg skyndte mig at trykke den, men kunde ikke faa et Ord frem.

Den Gamle stod og rystede paa Hovedet og saa' snart paa hende, snart paa mig.

I den Dragt var din Mo'r Brud, Marna!

Hun bøjede sig ned og gav sig til at lege med Visto, som frygtsomt havde nærmet sig.

Pultram var fløjet tilbage til Værkstedsbordet; der sad den og klaprede og udfyldte for saa vidt Pavsen.

Nu var det mig, der fik Ordet frem.

Hvor gjorde De af Brevet ...?

Brevet? hvilket Brev? spurgte den Gamle og saa' aandsfraværende paa mig. Aa! det er rigtigt!

Og nu kom atter den vanlige Ild i hans Øjne. Han fik fat i Brevet, og da han ikke kunde faa fat i Brillerne, gav han det til Marna.

Hun læste det op, højt og flydende. Saa lukkede hun det langsomt sammen og gav Faderen det. Men mig gav hun Haanden for anden Gang, og denne Gang saa' hun mig venligt ind i Øjnene, og jeg trykkede stærkt til og spurgte hende sagte, om hun var fornøjet med mig?

Herpaa fik jeg dog intet Svar. Den Gamle havde faaet frygtelig travlt. Han maatte til Byen, sagde han. Han maatte snakke med Gæstgiveren og vise ham Tilladelsen. Han maatte købe Sejldug og Skruer. Han maatte Alting. Og han susede omkring i Værelset med et ungt Menneskes Iver, traadte Visto paa Halen, skræmmede Storken op af sin Søvn, rev Alt ned og tog Intet op, og endelig kom han hen tii Marna.

Hør, Barn! klynkede han. Jeg maa have nogle Penge!

Hun trak paa Skuldrene med en betegnende Gestus. Du bruger saa mange, Fa'r! Der er ingen fler.

Han vendte sig slukøret om og mumlede: Sejldug, Skruer, Tilladelse, men ingen Penge!

Jeg fik hurtigt Haanden ned i Lommen og stak et Par Dalere til ham. Han gjorde en Bevægelse som for at kysse min Haand. Jeg trak den lige saa hurtigt tilbage. Marna havde vendt sig fra os.

Gud velsigne! Gud velsigne! — Jeg tyssede paa ham. Han knappede sin Frakke om sig og tog sin Kabus. — Fuldmægtigen bliver vel her og passer paa Huset, til jeg kommer igen? Og Marna laver vel den Kaffe, vi ikke fik igaar? — Han lo højt og rokkede ud af Stuen. Da han var kommen til Døren, vendte han sig om og kom med et underligt Ansigt hen til mig. — I Morgen gør vi Regnskabet op! De skal have Deres Penge igen. Men, ikke sandt? De hjælper at ordne det med Folkene paa Torvet? Vel, De siger ikke Nej? Ellers bliver det som sidst dernede ... dernede i det andet Land. Saa ler Folkene kun ad mig og gaar deres Vej, og Ingen betaler. Men, naar jeg har Fuldmægtigen hos mig, ikke sandt, lige i Nærheden? saa bliver Folk nok, og Alle betale, og De faar Deres Penge igen!

Han havde taget min Haand og saa' mig stift ind i Ansigtet. Jeg saa' ham over Skuldren, og mit Blik traf Marnas Øje. Det hvilede spørgende, bedende paa mig.

Ja! svarede jeg højt og bestemt. Jeg er hos Dem i Morgen og skal understøtte Dem!

Om jeg havde stemt Ja over min egen Dødsdom, kunde jeg ikke have gjort det højtideligere og ikke have følt mig mere som Martyr, end jeg nu gjorde. Men Marna havde jo set paa mig ...!

Tak! sagde den Gamle og trykkede min Haand. Jeg stoler paa Dem! — Og: Tak! sagde Marnas Øje og hvilede venligt paa mig. Jeg stoler paa Dig!

Den Gamle var borte. Nu skulde vi rigtig til at snakke sammen. Men det gik ikke saa let for mig, som jeg havde troet. Frejdigheden var helt gaaet over hos mig. Maaske laa det i, at Marna var saa paafaldende fast og sluttet; maaske laa det i hendes forandrede Dragt og hendes aldeles overvældende Skønhed denne Aften.

Kom! sagde hun. Lad os gaa op i Stuen! Her er saa uryddeligt.

Hun tog Lyset, og jeg fulgte efter. Ude i Forstuen skottede jeg til Køkkendøren og kom herved til at snuble over Visto, som var lige i Hælene paa mig. Marna lo og lukkede Uddøren op; Visto løb udenfor.

Skal Krogen ogsaa sættes paa i Aften? spurgte jeg.

Der kom ligesom et Glimt af noget af det Sidste frem hos hende; men det døde lige saa hurtigt bort.

Ja, det er vel det Bedste! Indbrud er ikke rart.

Udbrud ikke heller! tilføjede jeg udfordrende.

Men Handsken blev ikke optagen.

Vi kom »op i Stuen«. Det var et mindre Værelse end Værkstedet, net og renligt holdt, men yderst tarveligt udstyret. En Slagbænk med Hynder paa og foran den et firkantet Bord, et Par Stole og en Kommode med et lille Spejl over, det var hele Møblementet. Her var imid-

lertid, som sagt, saa net og ordentligt. Der stod Blomster overalt rundt omkring, i Krukker og Spølkummer, i Vinduskarmene, paa Bordet, paa Kommoden. En lille Gibsfigur, en knælende Engel med foldede Hænder, stod paa Kakkelovnen. Paa Væggene hang nogle Smaaskilderier i rødmarmorerede Glasrammer. Jeg havde set dem før; de forestillede Jomfru Maria, der holder et blødende og brændende Hjærte, gennemstukket med Sabler; den hellige Johannes; Johannes den Døber, og Napoleon, der betragter Kremls Brand i Moskau.

Jeg tog en Stol, satte mig ved Bordet og stak omtrent Halvdelen af Ansigtet ned i den mægtige Blomsterkost foran mig. Blomsterbladene vare for nyligt overstænkede med Vand; Duften berusede mig, Væden forfriskede mig.

Hvor faa I dog alle de dejlige Blomster fra, Marna?

Marna stod henne ved Kommoden og prøvede en Nøgle i Skufferne.

Dem skærer jeg saamænd hver Morgen paa Kirkegaarden!

Paa Kirkegaarden! Ih, saa er Du jo en Ligrøver!

Jeg véd ikke, hvad en Ligrøver er; jeg véd blot, at de Døde ikke eje Noget, som man kan tage fra dem.

Men de Levende?

Der er Blomster nok derinde. Værs'god, her er Deres Penge!

Jeg saa' op. Hun kom hen og lagde to Rigsdaler i et aabent Papir foran mig paa Bordet.

Marna! ...

Nej, De maa ikke sige Noget. De maa tage disse Penge. Det er nogen, jeg har gemt længe paa. De maa ikke sige Nej; hører De — De maa ikke ...!

Der var noget Ivrigt, Jagende i hendes Stemme, som om hun vilde hurtigt hen over det og ikke stanses af nogen Hindring.

Hører De! De maa tage dem, — for min Skyld!

Jeg lod Pengene falde ned i min Lomme og greb hendes Haand. Hun trak den til sig med et Ryk og gik frem og tilbage paa Gulvet.

Der blev en lang Pavse.

Du tror, Marna, at jeg har ladet mig binde til det Løfte, jeg gav din Fader, af Hensyn til de Penge, jeg laante ham. Ak, Barn! For to Rigsdaler lader man sig ikke købe til Noget; der skal større Hensyn til.

Hun svarede ikke straks, men vedblev at gaa op og ned ad Gulvet.

Jeg tror Ingenting. Jeg hørte, at De gav Deres Ord. Men jeg kan ikke lide at se Fa'r tage imod Penge af — af Dem.

Jeg følte, at Samtalen maatte gives en anden Vending.

Hvor bliver Du'et af i Aften? spurgte jeg rask.

Svaret kom lige saa raskt: De har jo Deres Du uden at spørge mig om det.

Jeg blev slaaet af Sandheden heri. Oversat: De har selv taget Dem den fortrolige Frihed uden at spørge om det; lad mig saa ogsaa have frit Lov til at raade over min Fortrolighed.

Anden Pavse.

Kan Du erindre din Moder, Marna?

Nej, kun meget utydeligt. Og Fa'r taler kun meget sjeldent derom.

Du maa vel være fra Italien?

Jeg véd ikke!

Har din Fa'r aldrig sagt Noget derom?

Nej. Kun nu og da!

Altsaa fra Italien?

Jeg véd ikke!

Tredje Pavse.

Jeg begyndte at føle mig træt og trøstesløs tilmode. Den stærke Spænding, hvori jeg havde været hele denne og den foregaaende Dag, fordrede nu sin reagerende Ret. Var dette Resultatet? Dette: Jeg véd ikke! Nej og Ja. — Jeg saa' op til Marna. Hun fortsatte sin Marsch med Armene sammenslyngede paa Ryggen og vendte ikke Hovedet til nogen af Siderne. — Skulde jeg have taget fejl da? Var alt dette Sydlandske dog ikke sydlandsk? Var hun en nordisk Plante, som de andre, der vokser stille, blomstrer og dufter mildt tempereret og ikke forlanger Andet, end saa vidt muligt at lades uberørt i sit Bed? — Men disse Farver da? denne Dragt? Moderens Brudedragt? — Eller var det Hele Komediespil for at lokke en godtroende ung Mand ...! Marna spillede ikke Komedie! Var der noget Sandt til i Verden, saa var det dette Stykke Natur, løsrevet Gud véd hvorfra, som nu vandrede der frem og tilbage, kun ventende paa det Trylleord, der skulde faa Farverne til at blusse, Blomsteraanden til at dufte i hele sin oprindelige, ildfulde Styrke, i Pragt, Berusning, Fortabelse uden Lige! — Men dette Trylleord? ... Jeg gentog for mig selv en hel Mængde Abrakadabra. Jeg var ble-

ven fuldstændig ør i Hovedet af Blomsterkosten foran mig, sløv, træt, trøstesløs. Jeg saa' mine Arme glide frem over Bordet, og jeg stirrede halvfjollet paa dem, som paa Ting, der ikke vedrørte mig. Jeg skød Blomsterkrukken frem mellem mine Hænder, lænede Hagen ned imod Bordkanten og kiggede dumt ned i alle disse Rosenmunde, som jeg syntes allesammen burde fortælle mig Noget, men som allesammen tav bomstille.

Saa lagde jeg Hovedet paa Bordet og lod det blive liggende ...

Der var en Haand, der lagde sig paa min Skulder.

Hvorfor er De saa haard imod mig?

Hvad behager? ... Jeg saa' op. Der stod hun lænet over mig, Rosen selv med de røde Bægerblade.

Hvorfor er De slet ikke venlig mere?

Jeg sprang op og greb hende om Armen.

Det er fordi Du er saa smuk, saa vidunderlig dejlig! mumlede jeg. Men jeg véd ikke bestemt, om hun hørte det.

Hun stirrede paa mig. Og idet hun vedblev at stirre paa mig, gjorde hun sig fri for mit Greb og gik baglæns ud paa Gulvet, stadigt seende mig lige ned til Bunden i mine Øjne. Jeg udholdt hendes Blik. Min Mund aabnede sig; men jeg følte, at Læberne vare varme og tørre og vilde ikke rigtig glide op over Tænderne.

Pludselig stansede hun, brast ud i Latter, en egen, nervøs Latter, der slet ikke lignede hende, og sagde: Nej, lad os endelig snakke om Noget,

lad os være rigtig muntre, indtil Fa'r kommer hjem!

Indtil Fa'r kommer hjem! Ja, hun havde Ret. Og vi blev rigtig muntre. Vi gik omkring hinanden i Stuen, som jeg kan tænke mig to

Indianere, der have undsagt hinanden paa Liv og Død: den, der først giver sig en Blottelse, er dødsens. Vi pludrede løs af alle Kræfter, undgik saa meget som muligt al nærmere Berøring, vi morede os over Billederne paa Væggen, hængte dem om og om igen. Hun fortalte, at Faderen havde lært hende som lille Pige en

»udenlandsk« Bøn, som hun skulde bede til Jomfru Maria hver Morgen og hver Aften; men eftersom hun voksede til, havde Faderen ikke bekymret sig videre derom; nu havde hun glemt Bønnen, men »bad kun hver Aften til Stjærnerne derude paa Heden; det var dog rimeligere end til dette Skilderi paa Væggen, som ikke en Gang var kønt!« Jeg forklarede hende, hvem Napoleon var; og nu erindrede hun, at hun havde hørt saadant et Navn nævne paa flere Steder, hvor hun og Faderen havde været; »for i Begyndelsen havde de været mange andre Steder, men de sidste ti Aar, efter hvad hun kunde huske, havde de været paa dette Sted eller i Nabolavet.« Hun talte aldeles rent Dansk, ikke en Gang Dialekt; kun undertiden forekom der et Ord, et kuriøst Tonefald, der røbede den Fremmede. — Vi sad hver paa sin Stol henne ved Bordet og havde taget alle Skilderierne for os. Nu fandt jeg paa at bortgifte Jomfru Maria, først med Apostlen Johannes, saa med Johannes den Døber og endelig med Napoleon. Hun lo og klappede i Hænderne. Men paa en Gang kom jeg til at ytre: Ja Marna, og naar nu vi To blive gift ...

Det maa De ikke sige! rettede hun mig alvorligt.

Men naar jeg nu alligevel siger det?

De maa ikke, maa ikke! Kan De da ikke se ...?

Hvilket?

Hun tav. Men hendes Bryst gik i Bølger under den røde Bluse. Ogsaa i mit brød Dønningen alle Skranker. Jeg følte, at det var uud-

holdeligt, at der nu intet Tilbagetog var, at jeg maatte tale.

Jeg vil ægte Dig, Marna! Jeg vil have Dig. Jeg elsker Dig. Jeg bliver gal!

Hun skød sin Stol tilbage. Jeg min med. Vi stod ude paa Gulvet. Jeg kastede mig ned for hende — (Gud véd, om jeg gjorde det aldeles ubevidst, eller der gik en Tradition igennem min Bevidsthed; det har jeg altid spekuleret over senere) — jeg greb hendes Hænder, en Ordstrøm vældede ud af mig; mine Øjne stode fulde af Taarer, og hun, det stakkels Barn, skælvede og sitrede. Hun sagde:

Ja, jeg elsker Dig; men rejs Dig, hører Du, rejs Dig! Jeg elsker Dig, det véd Du jo; det har Du maattet vide længe. Men hvorfor taler Du saaledes? Du taler om at ægte mig! Men jeg kan ikke lide at høre Dig sige Noget, som Du ikke kan. Jeg kan ikke lide: lyve. Sig, at Du vil have mig. Her har Du mig jo; jeg er jo din? Har jeg ikke sagt Dig, at jeg holdt af Dig? Hvad behøver Du mere? Jeg taler ikke om at ægte Dig. Jeg kender ikke at ægte. Hvis det er Noget i en Kirke med en hvid Kjole, saa kender jeg det: men saa véd jeg ogsaa, at Folk kende mig, og de vilde raabe: Se, der gaar Markledshusenes Marna! nu har hun forhekset sig en Mand til! Og naar de nu stadigt sagde det efter os, hvor vi gik, saa vilde det jo blive meget værre end som i Morgen, hvor Du kun skal være sammen med os en Times Tid. Og saa maatte Du stadig gaa fra dit Ord, som Du havde givet til Manden i Kirken, og stadig lyve. Nej, ikke ægte. Men elske Dig, det kan jeg, og det vil jeg, og det véd Du ogsaa, ellers

havde Du ikke ligget saaledes paa Bordet før. — Det havde maaske været bedst, at vi slet ikke havde sagt Noget, at vi slet ikke havde set hinanden. Jeg véd det ikke; men jeg føler Noget, som siger mig det. Men saa længe Du holder ved os, saa længe skal jeg holde af Dig, og om Du ikke har haft det godt i Verden før, saa skal Du have det nu. Men gaa nu i Aften. Jeg saa' nok, hvad Fa'r tænkte, da jeg kom ind med dette paa. Men jeg vil ikke narre ham nu, da han er gaaet til Byen med dit Brev og dine Penge. I Morgen vil jeg sige ham, at jeg vil have Lov til at gaa i min Mo'rs Brudeklæder. Jeg vil sige ham, at jeg har taget Dig. Saa véd han det; saa narrer vi ikke!

Hun aabnede sine Arme og trykkede et saa lidenskabeligt Kys paa mine Læber, at jeg næsten sank i Knæ igen. Jeg klamrede mig fast til hende. Jeg bad hende om at sige det atter ... om blot ti Minuter! ... Og saa hørte vi Vistos Gøen.

Det fór i hende. Hun blev ængstelig og tvivlraadig. Øjnene søgte overalt en Udgang. Det er for sent! kom! Hun kastede Blomsterkosten over Lyset, saa at baade Tande og Damp kvaltes, og drog mig med sig ud i Forstuen, aabnede Døren til Køkkenet og stødte mig derud. Naar Fa'r er tilsengs, gaar Du! hviskede hun og trak Døren til.

Det varede et Minut eller to, eller tyve eller tyvetusinde. Jeg véd ikke. Jeg havde ikke længer Tids- eller Steds- eller noget Begreb. Jeg hørte Uddøren lukkes op, hørte Vistos Gøen, hørte den Gamles slubrende Trin, hørte ham spørge efter mig og en rolig Stemme svare, at

jeg var gaaet, da det blev saa sent, og at hun skulde hilse. Jeg hørte det banke og pusle og tumle inde i Værkstedet og nu og da svage Lyd af Stemmer. Jeg véd ikke, hvor længe jeg stod i Køkkenet, men jeg véd, at jeg fik mit Fyrtøj op og slog Ild. Jeg fik en Fedepind fat paa Skorstenen og tændte den an. Jeg forekom mig som en Indbrudstyv; men jeg følte mig determineret; nu vilde jeg ikke tilbage; nu kunde jeg ikke tilbage. Jeg var kastet voldsomt ud over det Punkt, hvor man handler af Ræsonnement; jeg handlede af Instinkt.

Jeg trykkede Klinken op, — den Klinke fra i Forgaars. Jeg blev hverken overrasket, frygtsom, bly eller bange, da jeg stod i Marnas lille Værelse. Fyrrespaanen flammede rødligt; et eget, varmt, blødt, usigeligt betagende Lys blev kastet ud over den snehvide Seng med en tavlet Bastmaatte foran. Jeg saa' flygtigt en udstoppet Fugl hænge eller staa eller være anbragt henne paa eller ved Væggen. Jeg véd ikke; jeg havde ingen Sans for Undersøgelser længer; jeg kastede min Frakke, rullede den sammen som en Hovedpude og strakte mig paa Bastmaatten. Jeg blæste Fyrrespaanen ud, klemte med Fingeren om Kullet; jeg mærkede ikke, at Gløden brændte mig. Jeg syntes, at jeg var ombord paa et Skib, og at Gulvet gyngede. — — —

Jeg stod udenfor Uddøren næste Morgen i noget underligt, graalig-hvidgult Lys. Jeg hørte langt, langt borte en Hanes Galen, og jeg hørte de sidste Rester af Nattevinden suse med en skarp, mejende Lyd igennem Lyngheden. Marna stod i Døren med sit sædvanlige lille Shawl kastet over Brystet, over det hvide Linned. Jeg

bad hende gaa ind, hun stod kun og forkølede sig. Hun smilede og lagde begge Arme for tiende Gang om min Hals. Shawlet gled da til Side, og jeg saa' det hvide, fulde, hvælvede Bryst, som om ogsaa det var kommen lige fra Naturens Mesterværksted, saaledes som Hjærtet, der bankede derinde. Jeg lod hende kysse mig, og medens jeg besvarede Kysset, kom Brønden og Billedet dernede og Spørgsmaalet dybt dernede fra langsomt glidende op imod mig. Brønden og Billedet gik under for Marnas uendeligt ømme Øjekast, men Spørgsmaalet blev staaende. Nu maa Du gaa, min Elskede, min egen ... ellers vil Byen være oppe ... og hvad ville da de »fine« Damer sige? — Jeg bad hende vogte sig for, at Naboer og Genboer i Markledshusene, eller at hendes Fader skulde se ... Nu? var hendes Svar, nu maa de gærne se Marna! Naar Fader vaagner, fortæller jeg ham, at jeg drømte — skal jeg sige Dig det ... kom! — og hun bøjede sig hviskende mod mit Øre, og to brune Skælmer kiggede ud af Øjnene. — Nu maa Du gaa ind! Du forkøler Dig, Marna!

Vi skiltes. Det Sidste, hun sagde, var næsten henkastet, som om der ikke kunde være Tvivl derom: I Eftermiddag!

Jeg gik, men ikke den lige Linje hjemefter. Gik i store Svingninger ud over Heden, satte mig ned, stirrede mod det lille Hus, vilde styrte tilbage, syntes at Afskeden ikke havde været varm nok fra min Side; begyndte at tænke Aftenen om og om igen, Alt lige til Skilsmissen ved Døren; fandt, at den manglede Noget; trillede mig som et galt Menneske omkring i Lyngen,

rev og bed i Lyngen, græd, kaldte paa Marna, paa hende, paa Vorherre, paa Stjærnerne. Og stod saa op og gik ud paa Landet til en Bondegaard, en Mils Vej borte, fortalte en aldeles usandsynlig Historie om en Jagttur, hvor jeg var faret vild i Lyngmosen; se, saaledes saa' jeg ud; om jeg maatte faa en Seng at ligge i; hvile; ligge stille hen uden Tanker, uden Drømme, sove, græde sig i Søvn af Længsel, af Utilfredshed med sig selv og en knugende Bevidsthed om en Andens uskatterlige Værdi.

Jeg kom kørende højt op paa Formiddagen med et Hølæs ind til Byen. Jeg trykkede mig ned i det duftende Hø. Kunde jeg undgaa at blive set, vilde jeg det gærne. Læsset svinglede og vuggede sig hen over Vejene, indtil det drejede ind i Byens Gader. Jeg laa og sugede paa et Græsstraa, borede mig ned i Høet, opfangede Høets Varme og den skinnende Sols Varme, følte en Gang imellem den friske Sommerluft vifte mig over Ansigtet. Ah! det gjorde godt! Vi kørte hen over Torvet. Nogle Mursvende sad oppe paa Gæstgivergaardens Tag. De havde brækket Murstenene ud oven over den imponerende Frontispice, hvorfra Flagstangen var nedtagen. Et lille Stillads begyndte at række sig ud. Den ene Mursvend fik Øje paa mig fra sit høje Stade, og pegede ned efter mig med nogle Henvendelser til sin Kammerat. Nogle Søndagslediggængere, der allerede havde forsamlet sig udenfor Gæstgivergaarden, bleve opmærksomme paa Mursvendens Pegen, og stirrede op til Vognen, men kunde rimeligvis Intet opdage. Jeg trykkede mig som en Hare i sit Leje. Skikkelige Smaaborgere med skinnende sorte Frak-

ker, brune eller graa Benklæder og mørke, strittende Handskefingre kom travende hen over den knudrede Stenbro med deres respektive Ægtehustruer ved Siden, svære Madamer med røde Roser paa de store Kaleschehatte, eller tynde, ranglede Figurer med sorte Atlaskessløjfer under Hagen, Kapper med gul Besætning, afblegede Shawler, Psalmebøger, indsvøbte i Lommetørklæder, ragende frem som et Helligdagsmotto fra de magre Hænder.

Jeg fandt fra Toppen af mit duftende, gyngende Leje, at Verden var saa grim — idetmindste den menneskelige Del af denne Verden. Jeg følte mig saa overlegen, men tillige saa trykket ved Bevidstheden om at eje Noget, Noget for mig selv alene, der var saa straalende skønt, saa usigeligt overvældende, betagende skønt. Men denne Rigmandsoverlegenhed begyndte at skyde sig sammen i sig selv som en Kikkert ved Følelsen af den Magt, som alle de grimme Mennesker kunde udøve over den Enkelte, naar de samlede sig — og især paa saadan en Søndag — i Mængde, stirrende paa et og samme Punkt, Stilladset paa Taget, og pegende paa — paa en Fuldmægtig, der skulde dirigere en Forestilling. Naar det endda var Regnvejr eller blot saadan jævnt Graavejr! Men Himlen var saa tindrende blaa, med hvide, uforskammet nærgaaende, udfrittende Skyer, der dreve for den jævne Sommervind hen over Torvet. Jeg følte mig overbevist om, at man kunde se en Mands Ansigt lige til Skægstubbene i mange hundrede Skridts Afstand. Og Torvet var ikke en Gang hundrede Skridt bredt; nej langtfra! det var egentlig altfor smalt!

Hølæsset holdt. Det var omme i en Sidegyde. Jeg lod mig glide ned paa Jorden mellem Læsset og en Havemur, ordnede lidt paa mine Klæder og gik med faste Skridt hen ad Gyden.

Der kom Nogen lige bag mig. Nu pirrede det mig i Ryggen. Jeg tænkte øjeblikkelig paa Pultram.

Bi lidt! hørte jeg Doktorens kvækkende Stemme. Hvordan er det dog, De ser ud paa Ryggen?

Han kom mig paa Siden og fremviste en lille Haandfuld Timothe-Græsstraa.

De sanker Aks paa Sabbaten, Doktor?

Ha, ha! Ikke saa ilde. Hvor har De været, Fuldmægtig?

Jeg fortalte om en Spadseretur ud ad Bøllinge til, forbundet med Eksekutionsforretninger. Var kørt hjem paa et Hølæs.

De er ogsaa altid paafærde! Og saa paa et Hølæs. Apropos! Enkens Galan er da rendt til Amerika!

Ja saa! Kommer De fra Kirke, Doktor?

Lige justens! Provsten prædikede; saa maa man jo være der. Men hør! De talte om Eksekutionsforretninger; paa en Søndag, hvad?

Jeg noterede blot Noget op!

Naa saadan! Farvel da — saa længe. Vi skal jo spise sammen hos Herredsfogden!

Jeg kom nogenlunde ubemærket ind igennem Bagporten paa Staldlængen i Herredsfogedboligen. Den Tjenestekarl, som jeg forrige Aften havde tiltalt, stod og skrubbede sig med Sæbe i en Vandspand henne ved Fórkisten. Han tog sit vanddryppende og rødmussede Hoved op fra Spanden med et lille forbavset Udraab, da han

saa' mig. Jeg gik ham forbi uden at hilse. Da jeg var kommen ind i mit Værelse, kastede jeg mig paa Sengen og brast i en ustanselig Graad. Der var en egen Vellyst i denne Graad; jeg vilde ikke slippe den, men blev liggende med Hovedet ned i Puden længe efter at Taarerne vare tørrede ind under Øjenlaagene.

Jeg har ved flere Lejligheder staaet ene, virkelig ene og forladt i mit senere Liv. Ingensinde har jeg dog følt Ørkensmerten saaledes som den Gang. Jeg vidste allerede da, medens jeg laa paa Sengen, at det var forbi; jeg vidste, hvorledes jeg vilde handle i det Følgende. Men der var ikke Spor af Kraft eller Beslutningsdygtighed i mig til at tage mig sammen og stævne Strømmen. Det var, som om En sad ved Fodenden af min Seng og fortalte mig det Altsammen i en snøvlende, syngende Tone, fortalte mig, hvad jeg vilde gøre, eller rettere undlade at gøre. Jeg lyttede til alle disse Betænkeligheder, fiffige Udflugter, surmulende, stædige Forsvarstaler for at bryde sit Løfte. Herregud! endte Defensor, det giver sig nok; hun holder jo af Dig; det Urimelige maa man ikke forlange; Enhver maa slaa af paa sine Fordringer! Og det snøvlede og sang, det snurrede og summede; det var den skotske Vise:

Og Pigen med den mørke Lok
Hun drejer Hjulet paa sin Rok;
Det snurrer langt, langt, langt
Ud i Heden.

Jeg løftede mit Hoved op fra Puden. Tilfældig kom jeg til at se mit eget Ansigt inde i

Spejlet paa Vaskebordet. Det ser dog i Grunden interessant ud, saadan et forgrædt Ansigt, paa en Mand! Elskovskvaler! I en saa ung Alder allerede oplevet saadan Noget! — Jeg lyttede efter. Klang af Glas og Stemmer derovre fra Principalens Fløj. Gratulationen havde taget sin Begyndelse. — Derovre har Ingen et saadant Ansigt; de smile og blusse; ingen Elskovskval! — Det faldt mig ind, at Ordet var ukorrekt valgt. Det var jo ikke Elskovskval; jeg havde jo sejret. — Saa' en Sejerherre saaledes ud? — Atter Konfrontation med Spejlet. — Saa kom der Lyd for mine Øren af Vand, der blev skvulpet omkring, og som plumpede ned i en Spand. Jeg saa' Tjenestekarlens rødmussede Ansigt, som dukkede op af Tvætningen. — Toilette! rigtig! Jeg skulde jo til Middag! I ethvert Fald, over og gratulere maatte jeg. — Jeg sprang op, vaskede mig og skiftede Klæder. Det hjalp Noget. Jeg satte Hanekammen op i Haaret og kæmmede mit begyndende Kindskæg frem. Medens jeg var beskæftiget hermed, saa' jeg ned til min Frakke, som var slængt over en Stol. Der var falden en lille Buket Lyng- og Markblomster ud af Brystlommen. Det var Blomster, som Marna havde givet mig denne Morgen. — Var det virkelig denne samme Morgen? ikke meget længere tilbage i Tiden? i forrige Uge?

Jeg satte Blomsterne hen i den lille Straakurv, som Skriverdrengens Søster havde foræret mig igaar. Saa fuldendte jeg min Paaklædning og gik ud ad Døren. Idet jeg vendte mig for at laase af, faldt mit Øje paa Blomsterne i Kurven. Jeg gik tilbage, snappede Blomsterne til mig, kyssede

dem hæftigt, stak dem ind paa mit blottede Bryst og kylede Kurven hen i en Krog.

* * *

Der var stor Gratulation hos min Principal. Frokosten havde været stærk, og efter hvad jeg kunde se, havde man taget til sig, som om man ikke, trods Værtens og hans Husholderskes Ry, ventede sig noget Tilfredsstillende af Middagen.

Der var Byfogden i Uniform, kuglerund, blussende og med anløbne Øjne. Der var Branddirektøren, Postmesteren, Akcisekontrolløren, Vandinspektøren, Alle blussende, næsten overstraalende deres Uniformer. Der var Doktoren, Adjunkten, Købmand Villumsen, Mølleejeren, Fintbrødsbageren og Rugbrødsbageren, Alle blussende, undtagen Doktoren, som »altid satte Pris paa Ligevægten, og hvis Mave desuden ikke taalte Sherry paa Formiddagen.«

Historien om Fuldmægtigen paa Hølæsset var

allerede, takket være Doktorens Tjenesteiver, verserende i Selskabet.

Var der Piger paa Læsset? spurgte Byfogden, og viftede sig med et rødt Lommetørklæde, der ikke gjorde hans Ansigt blegere.

Saa De har Eksekutionsforretninger i Bøllinge? hviskede min Principal til mig, idet han skænkede i mit Glas og udenfor paa Bordet.

Jeg var for Øjeblikket Midtpunktet for Konversationen og blev ikke saa lidet glad, da Værten med sit Glas i Haanden foreslog sine »kære Gæster, Kolleger og Venner at slaa Kegler i Klubhaven og derpaa en Tur til »Anlæget« for at samle Kræfter til Middagsmaden.«

Forslaget fandt almindelig Tilslutning. Rigtignok ytrede Fintbrødsbageren Noget om »Kirketid« og »Eksempel for Byen« ; men han blev fuldstændig slaaet af Marken ved Fogdernes Henvisning til dem selv som Førere, og Bageren gik da ogsaa ganske villigt ind paa Spasen.

Ja, det var muntre Tider den Gang, og Byens vise Raad havde Noget at sige omkring i de forskellige Ravnekroge. Kongen, Embedsmanden — og saa Borgeren, lød den Gang Skalaen. Og — Gud forlade mig min Synd — jeg havde nær sagt, det var ligegyldigt, hvorledes de to første var: den sidste blev dog ikke bedre estimeret for det.

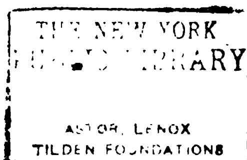
Den største Del af Selskabet vandrede da til Klubhaven. Herredsfogden havde et ganske særligt Øje rettet paa mig. Han tog min Arm under Gangen hen til Klubben; han fik mig fat under Udflugten til Anlæget, og slap mig ikke af Syne, lige indtil vi kom hjem. Jeg blev ærgerlig under Følelsen af denne min Umyndighedserklæring, og

for at skjule min Ærgrelse, skruede jeg mit Humør op langt over det daglige Højdemaal. Det er Satans, saa Fuldmægtigen er ude paa det i Dag! hørte jeg rundt omkring mig ved Keglebanen. Jeg rev Vittigheder af mig og slog Kegler omkuld, saa at jeg formeligt imponerede Byfogden og blev af denne gjort til »Kaptajn« for hans Parti. Senere, ude i Anlæget, var endogsaa Matadoren, opflammet af den almindelige Overgivenhed og sin Kollegas Sherry, saa naadig at tilbyde sig selv som »Buk«, naar vi Andre vilde springe. Jeg fór da ogsaa frem som Førstemand og satte let som en Fjær over den gamle »Buk« ; men jeg klaskede ham ganske eftertrykkeligt med de flade Hænder paa Skuldrene i Springet; jeg vilde have Nogen og helst den Øverste at hævne mig paa, og jeg tror nok, at han mærkede det, og er sikker paa, at han fattede Nag til mig derfor. Den laskede Mølleejer væltede Bukken i Faldet, og dette aristofaniske Syn af de to Kuglelegemers gensidige Omdrejninger var saa at sige den landlige Forestillings Sluttableau.

Saa sad vi da igen hjemme hos Herredsfogden i den store Stue, omkring det festligt arrangerede Middagsbord. Snart begyndte Vinen at virke, Skaal paa Skaal blev drukket, Festligheden blev mere og mere »juridisk« — som min Sidemand, Doktoren, hviskede til mig.

Jeg sad som paa Naale, eller — da dette Udtryk nemt kan misforstaas som gældende en Beslutning, der var tagen, men ikke kunde gennemføres — jeg sad som et Menneske, der martres Led for Led, Minut for Minut, ved Udsættelsen af den endelige Bestemmelse, som egentlig er afgjort, men som endnu paa en jammerlig Maade

skal forhales med den indre Henvisning: Der er Tid endnu. Det blev mig til Slutningen ganske uudholdeligt. Jeg ventede hvert Øjeblik at se Marnas blege Ansigt med de store, mørke Øjne stirre paa mig, ligesom den uhyggelige Bordfælle ved Macbeths Taffel. Min Kval maa have staaet skrevet paa mig med læselige Træk. Idetmindste bøjede Doktoren sig hen til mig med sin ubehagelige Latter og Trækningerne om den bruskagtige Næse:

Er De ikke vel? ... eller ... De vil da ikke holde en Tale?

Jeg tvang mig til at smile.

Nej, jeg forsikrer Dem!

Det var mig formelig en Lettelse, at man begyndte at tale om »det«.

Hør, Hr. Kancelliraad; hvad bliver det saa til med Luftskipperen?

Spørg Byfogden! Det er ham, som har arrangeret Forestillingen!

Jeg har Fanden, har jeg. Forestillingen er annonceret hos Gæstgiverens til Klokken Seks. Det slaar akkurat til, at vi kan faa de Løjer at se efter Kaffen!

Bravo! Bravo! lød det rundt omkring. — Jeg abonnerer paa første Plads! — Og jeg paa Amfiteatret! — Og jeg paa Suflørkassen!

Ja, mine Herrer! hvordan det gaar den arme Djævel med »den passende Entré«, véd Pokker. Der var slet ikke gjort nogen Anstalter dertil i Formiddags, og Gæstgiveren sagde, at han maatte nok selv bekoste Reparationen paa Taget igen, for der var kun solgt for et Par Daler Billetter til nogle Enfoldige. Man kan da i Grunden heller ikke forlange, at Folk skal betale for Noget,

som Enhver kan se gratis. Hvad os angaar, saa har Rugbrødsbager Hendrich været saa artig at stille sin private Lejlighed og Butiken til Disposition for »Herredsfogdens Gæster!«

Hurra! Bager Hendrich leve! Flyvekunstneren leve! Hurra!

Man siger hos Gæstgiverens, at den gamle Kedelflikker skal have ytret Noget om en Assistance, som han skulde faa fra Autoriteterne! Er der Noget om det?

Visvas! Skaal mine Herrer!

Han skal have et Pokkers kønt Pigebarn med sig!

Saa—aa! Det véd jeg ikke Noget om!

Død og Pine, hvis hun ogsaa skal flyve, saa har jeg nok Lyst til at staa neden under!

Jeg blev ligbleg, følte jeg. Under den skraldende Latter, som fulgte denne Smagløshed, stødte jeg min Stol tilbage, saa at den væltede, og rejste mig op, snappende efter et Ord ...

Hele Bordet stirrede paa mig. I det Samme stødte min Principal sin Stol tilbage og rejste sig ligeledes.

Mine Herrer! Min Fuldmægtig har Ordre til at fungere som Festmarschal. Han vil i mit Navn bede Selskabet tage til Takke. Kaffen er parat!

Alle rejste sig. Jeg var tilintetgjort.

Velbekomme! ... Velbekomme Dig, Kancelliraad! ... Velbekomme Dem, Hr. Marschal! ... Og min Principal bøjede sig over mig med en Duft af Malvoisier-Madeira og sagde, vèlvilligt advarende: Den Gang slap De; men gør dog ingen flere Dumheder!

Vi gik i Procession over Torvet. Der var

samlet en hel Mængde Mennesker, som ærbødigt veg til Side for Toget. Alle lo og snakkede omkring mig. Jeg vovede slet ikke at se op.

Med denne Vind kan han s'gu komme langt!

Mon Pigebarnet skal med ham?

De Stakler! De ser blege ud begge To!

Bagerens lange, lave Stuelænge laa lige overfor Gæstgivergaarden. Vi bleve fordelte i Værelserne ved de forskellige Vinduer, som bleve løftede af, for at man bedre kunde se og høre.

Jeg stod midt paa Gulvet. Og nu vovede jeg mig til at se derover. Der var Ingen endnu at se paa Taget. Jeg blev roligere. Det blev imidlertid ikke Tilskuerne udenfor. Piben og Hujen, blandet med Tilraab som: Op med ham! Bli'er det til Noget? osv. osv.

Pludselig fik jeg en Idé. Ja, det maatte kunne gaa. Jeg tog Mod til mig og klinkede med et Glas paa en Vandkaraffel. Alle kom hen imod mig.

Mine Herrer! Som velbestalter Feltmarschal giver jeg mig herved den Tilladelse at paakalde de ærede skuelystne Gæsters Ædelmodighed overfor den, der nok vil skaffe Publikum en Fornøjelse, men ogsaa selv vilde have lidt Fornøjelse ud deraf. Paa Herredsfogdens Vegne betaler jeg herved en Rigsdaler til Fattigkassen — Notabene: til den fattige Kunstners Kasse.

Improvisationen lykkedes. Min Principal truede ad mig, men fem Minuter efter laa der en Snes Daler paa Bordet foran mig.

Jeg stak dem til mig og aandede dybt. Saa sneg jeg mig hen imod Døren.

Stop ham! brølede Byfogden. — Fuldmægtigen vil flyve bort med Vildgæssene!

Latter og Tummel. En af Selskabet blev udvalgt i mit Sted og sendt over med Pengene.

Jeg var rolig, sløv rolig. Jeg stod bag den svære Herredsfoged og saa' ud paa Mængden. Jeg var tilmode, som om jeg skulde bivaane min egen Henrettelse. Udsendingen kom tilbage, udbredende sig i Bemærkninger om den stakkels forfjamskede Kedelflikker, der graadigt havde kastet sig over Pengene, og om »den Satans nysselige Tøs,« der uden at sige et Ord havde strøget Pengene til sig og gemt dem i en lille Pose. Nu vare nogle af Staldkarlene i Færd med at hjælpe Manden og Maskinen op ad Trapperne til Loftet; Datteren var fulgt med derop, og nu skulde det begynde.

Og det begyndte.

Jeg føler mig endnu som den til Henrettelse Dømte, der ifølge en barbarisk Resolution skal bivaane sin Medskyldiges Eksekution, førend hans egen indtræffer. Jeg ser ham endnu, den gamle, magre Skikkelse deroppe paa den lille Balustrade. To grinende Bøddelkarle søge at fastgøre Marterinstrumentet omkring ham. Han har blottet Hoved, og Haartjavserne flagre i Vinden omkap med den lange Kaftan. Han er ligbleg, men Øjnene ere store og mørke, store og mørke ligesom paa det Ansigt, der, bag ved ham, med Tagaabningen til Ramme, stirrer ængsteligt, usigelig trofast paa ham. Det hujer og piber og larmer dernede fra Mængden. Ansigtet i Tagaabningen ser en Gang imellem spejdende ned over Mængden; det synes ikke at lægge Mærke til den hoverende Raahed dernede, men synes snarere at søge Nogen, en bestemt Person, fra hvem maaske Frelsen kunde komme. Mit Bryst

aander saa tungt; jeg skælver, og den kolde Sved staar paa min Pande. Den Gamle deroppe paa Balustraden synes ogsaa at skælve. Bøddelkarlene griner; nu trækker de sig tilbage, ind igennem Tagaabningen, hvor det blege Ansigt for et Øjeblik forsvinder, men i næste Sekund atter viser sig. Den Gamle er iført Marterinstrumentet. To lange, besynderligt udseende vingelignende Genstande ere fastgjorte til hans Arme. Men Armene hænge slapt ned. Nu vender han sig halvt og synes at udveksle nogle Ord med det blege Ansigt bag ham. Saa træder han et Skridt frem paa Balustraden. Raab og Skrig lyder op til ham. Han ser med et ejendommelig stolt, overlegent Smil ned for sig. Han aabner Munden. Tys! hvad er det, han siger? — — — og som har forfulgt og spottet mig og haanet mig og hadet mig ... Og selv den, som jeg har troet paa ... Alle har de vendt mig Ryggen! Men nu vil den Gamle vise, hvad de lange Nætters Arbejde i Trang og Nød ... og saa vil jeg flyve langt bort ... denne Gang komme tilbage ... men næste Gang til Bjærgene med alle dem, som ere mig kære ... og (han spyttede ned for sig) aldrig se denne usle Flok mere for mine Øjne! — Et Raab dernede fra og løftede, knyttede Hænder. Et Lyn i de sorte Øjne i Tagaabningen. Et Spring ud i Luften, hvirvlet op i Vejret med udstrakte Vinger. Skulde det være muligt? — Nej, Armene have ikke Kraft nok; de klappe sammen, Vingerne klappe sammen, ned bag Taget, borte, Skikkelsen forsvunden!

Et Skrig fra Torvet og den bølgende Mængde. Tagaabningen er fri. Doktoren, som har staaet

neden for Vinduet, baner sig rask Vej gennem Mængden. Jeg, som er sprunget ud paa Fortovet, følger ham. Vi komme til Gæstgiverporten; den aabnes for os; slaas i og stænges for Mængden. Ind gennem Porten og ud i Haven. Der ligger Flyvekunstneren under en Stikkelsbærbusk, som er næsten fladtrykt. Maskinen sønderbrudt. En kvindelig Skikkelse knæler ved Siden af den Liggende. Vesto sidder sammenkrøbet og piber. Gæstgiveren og hans Madame og nogle Karle staar rundt omkring og stænker af en Vandspand paa »Kunstneren«. — Medens den lille Doktor undersøger den Faldne, staar jeg med den samme forunderlige, sløve Rolighed og ser ned for mig. Saa rejser Doktoren sig og peger kiggende op i Vejret: Jeg tænkte det nok; Grenene der oppe har taget Skraldet af, og Busken har gjort Sit med; saavidt jeg kan føle, intet Brud; en lille Besvimelse; Skræk det meste; han er Skam sluppen heldig fra det!

Jeg ser op. Der er et Æbletræ lige over Hovedet paa mig med grønne, umodne Æbler. Adskillige Grene hænge knækkede ned, og Stumper af Sejldug og Tremmer blande sig mellem Kvistene.

Jeg bukker mig og tager mekanisk et af de grønne Æbler op og putter det i min Lomme. Doktoren klapper den knælende Pige paa Skulderen: De skal ikke være bedrøvet, mit Barn; det er gaaet heldigt! — Hun ser tvivlende paa ham; mig ser hun ikke paa, skønt jeg staar lige overfor hende.

Saa begynder den Liggende at røre sig. Doktoren tørrer lidt Blod og Smuds af hans Pande. Det er kun en Rift af Stikkelsbærtornen! siger

han henkastende. Saa slaar den Gamle Øjnene op og vi bære ham ind i et Gæstekammer, efter at have skilt ham af med Resterne af Maskinen. Doktoren anordner endnu Et og Andet, og gaar ud af Værelset med den Bemærkning, at han dog »maatte over og fortælle«. Jeg bliver staaende ved Hovedgærdet med Hagen sunken ned paa mit Bryst. Saa begynder den Gamle at tale med et tungt Mæle. Marna har grebet hans Haand og bøjer sig hen over ham. Nu vender hun sig og ser paa mig. — Gaa! — Stemmen er klangløs, Blikket glansløst.

Marna! hvisker jeg. — Gaa! — Jeg maa tale med Dig endnu en Gang, hører Du, den sidste! — Hun nikker hen for sig som en Automat, men uden at se paa mig.

Jeg gaar! — — — — — — — — — — — — —

Jeg gik min Vej. Hvorhen vidste jeg ikke. I Begyndelsen forekom det mig, at nysgerrige Ansigter stirrede mig ind i mit eget Ansigt. Senere blev det tomt omkring mig. Tilsidst fandt jeg, at jeg sad ude paa Kirkegaarden, paa den brede, flade Dæksten, med Armene nede mellem Knæerne, Hænderne ladende Grus sigte sig langsomt mellem Fingrene. Det skar og kradsede mig paa mit Bryst. Jeg stak Haanden ind, og fik fat paa Lyng- og Markblomsterne. Jeg husker, at jeg førte dem til Næsen; de havde ingen Lugt. Jeg husker, at jeg undrede mig derover. Saa lod jeg dem løbe mellem Fingrene, indtil de Blad for Blad, Stilk for Stilk vare smuldrede væk. Jeg fortrød det, straks jeg opdagede det. Men saa huskede jeg paa Æblet, jeg havde taget til mig, fik det frem, gned det mellem Fingrene, lugtede til det, bed og spyttede ud, bed

og spyttede ud, indtil kun Kærnehuset paa Stilken var tilbage. Jeg lod Stilk og Kærnehus rulle mellem min Tommel- og Pegefinger, indtil det pludselig smuttede ud fra mig og faldt med et lille Plump ind mellem Gravene.

Saa rejste jeg mig og gik — ikke hjem, men hen i Klubben. Det var blevet mørkt; Lamperne vare tændte over Billardet, men Gæsterne vare udeblevne; »de holder nok Klub hos Herredsfogden i Aften,« mente Markøren. Jeg forlangte et Glas Genever; — jeg drak ellers aldrig Spiritus den Gang. Markøren saa' spørgende paa mig. Jeg glemte, hvad det var, jeg havde forlangt, og gik op og ned ad Gulvet med Armene paa Ryggen. Paa en Gang stansede jeg ved Vinduet. Det forekom mig, at jeg havde set et Ansigt paa Ruden ... Jo, rigtig; det var hendes ... Jeg gik udenfor; hun ventede mig paa Græsplænen.

Tak, fordi Du søgte mig, Marna! Jeg vidste slet ikke, hvor jeg skulde finde Dig i Aften, og jeg m a a t t e se Dig, maatte sige Dig, at ... at ... o, Marna, kan Du tilgive mig?

Jeg havde grebet hendes Haand. Den laa saa kold i min. Jeg lagde min Arm om hendes Liv. Hun gjorde ingen Modstand. Jeg talte, talte maaske saa godt for mig, førte maaske et saa udmærket Forsvar, som ingensinde i mit Liv. Hun vedligeholdt sin Tavshed.

Da vi vare komne op til Laagen ved Kirkegyden, hvor den klare Sommernatshimmel atter tillod mig at skælne hendes Træk, stansede hun foran mig. — Nu maa jeg gaa! — Du vil gaa, Marna? elskede, henrivende Barn; mit Alt, min egen ...! — Jeg havde nær sagt Hustru. — Jeg

maa gaa! Her skilles vi! — ja men i Morgen ses vi atter! Sig blot, at Du tilgiver mig!

Hun bøjede sig frem med sit Ansigt tæt, tæt ind imod mit. Jeg vilde allerede læse mig Tilgivelsen til i hendes Blik, men studsede, da jeg saa' to Kugler som slebne af Stenkul, med Facetter, der baade skinnede og skar.

Marna! ... Jeg fór tilbage, men ikke førend jeg havde udstødt et smerteligt Skrig. Laagen smeldede i; jeg førte Haanden op til min Kind, bedøvet af Sorg, Smærte og Raseri. Jeg holdt mit Lommetørklæde til; i et Øjeblik var det klæbrigt. Det brændte og gnavede under Tørklædet. Jeg blev ængstlig. Jeg løb tværs over Gaden til en Barber: Det er et stygt Saar, sagde han; det maa have været en meget skarp Sten! — Hun havde bidt mig et Mærke ind i min Kind. Se her!«

— — — — — — — — — — — — — — —

Min gamle Onkel holdt inde. Jeg saa' paa ham. Ja rigtig! Underlig nok, at jeg ikke havde set det Ar før. Men hvem vil tænke paa Ar hos gamle Onkler? Man duellerer jo dog ikke i vore Dage. — Du hørte ikke Noget til hende siden, Onkel? — Nej, Intet! — Heller ikke, om hun ...? — Intet, slet Intet, trods mange Aars Efterforskninger. Der synes nu engang at være en Lov for, at de Kvinder, som ere i Stand til at elske os mest, daarligst kunne tilgive os. — God Nat, min Dreng!

